DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Nr. 7. Warszawa, dnia 25 kwietnia 1933 r. Rok XV

T R E Ś Ć:

Sprawy ogólne.

SPRAWY OGÓLNE.

59.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 30 marca 1933 r. Nr. O. Or. II/22/8 o szczegółowym podziale czynności między Departamenty, Biura i Gabinet Ministra w Ministerstwie Komunikacji.

Na podstawie Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji, zatwierdzonego uchwałą Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. (Monitor Polski z 1 sierpnia 1932 r. Nr. 180, poz. 214), wprowadzam w Ministerstwie Komunikacji (w skróceniu M. K.) następujący podział czynności, z równoczesnem uchyleniem okólnika z 4 sierpnia 1932 r. Nr. O. Or. II/22/8.

§ 1.

Postanowienie ogólne.

Przez wyrażenie „Departament" (w skróceniu „Dep."), używane w niniejszem rozporządzeniu, należy rozumieć także Biura Ministerstwa Komunikacji i Gabinet Ministra Komunikacji.

§ 2.

Zakres działania wszystkich Departamentów.

Do zakresu działania wszystkich Departamentów należy:

1) nadzór nad podległym Departamentowi działem służby, w szczególności nad wykonywaniem przepisów i zarządzeń wydanych przez M. K.;

2) przedstawianie Departamentowi I opinij i wniosków w sprawach organizacji Ministerstwa Komunikacji i jego organów kolegjalnych, w sprawach organizacji podległych M. K. urzędów i przedsiębiorstw oraz w sprawach terytorjalnego ich rozgraniczenia;

3) śledzenie rozwoju kolejnictwa i innych gałęzi komunikacji zagranicą; zestawianie odnośnych materjałów i bibljografja;

4) sprawy stosowania zasad naukowej organizacji pracy w podległym Departamentowi dziale służby;

5) współpraca z Biurem Wojskowem, w sprawach wchodzących w zakres działania Departamentu;

6) obrona Skarbu Państwa lub przedsiębiorstwa P. K. P. w Najwyższym Trybunale Administracyjnym, w sprawach wchodzących w zakres działania Departamentu;

7) opracowywanie szczegółowych preliminarzy wydatków (dochodów) rzeczowych podległych działów służby, zawiadywanie przydzielonemi kredytami w por. z Dep. II (W 1); zarządzanie wypłat z kredytów otwartych do dyspozycji Departamentu, krytyczna ocena i zestawianie sprawozdań o wykonaniu budżetu, oraz opracowywanie danych do tych sprawozdań;

8) badanie i ocena wynalazków w dziedzinie służby podległej Departamentowi;

9) sprawy pokazów i wystaw;

10) wydawnictwo podręczników z zakresu czynności podległego działu służby;

11) sprawy związane z działalnością międzynarodowych związków i kongresów komunikacyjnych

(sprawy Międzynarodowego Związku Kolejowego, Stowarzyszenia Kongresów Kolejowych (U I C), sprawy kongresów drogowych i wodnych);

12) sprawy ogólno-administracyjne i gospodarcze Departamentu;

13) przedstawianie Biuru Personalnemu opinij i wniosków w ogólnych i szczegółowych sprawach osobowych funkcjonarjuszów Departamentu oraz funkcjonarjuszów i pracowników podległego działu służby;

14) przedstawianie Biuru Personalnemu opinij w sprawach odwołań pracowników podległego działu służby od kar porządkowych i dyscyplinarnych, nałożonych bez postępowania dyscyplinarnego;

15) przedstawianie Biuru Personalnemu opinij i wniosków w sprawach normowania etatów i systematyzacji stanowisk (w preliminowaniu budżetowem) w zakresie p. 13;

16) przedstawianie Biuru Personalnemu opinij i wniosków w sprawach normowania czasu pracy personelu podległego działu służby;

17) sprawy fachowego szkolenia personelu podległego działu służby, w porozumieniu z Biurem Personalnem (W 1);

18) sprawy premij za oszczędność i za zwiększoną wydajność, w por. z Biurem Personalnem (W 2) i z Dep. II (W 3).

(2) Sprawy wymienione w ust. 1 pp. 2, 7, 12, 13 i 15 załatwiają w poszczególnych Departamentach Wydziały oznaczone cyfrą „1", w porozumieniu i na podstawie danych dostarczonych przez inne Wydziały w Departamencie, w zakresie podległego im działu służby, z następującemi wyjątkami:

1) w Dep. I Wydział 2 załatwia sprawy wymienione w pp. 13 i 15;

2) w Dep. II Wydziały 2 i 3 załatwiają sprawy wymienione w p.p. 2, 13 i 15;

3) w Dep. III Wydział 4 załatwia sprawy wymienione w pp. 2, 7 i 15;

4) w Dep. IV Wydział 4 załatwia sprawy wymienione w pp. 2, 7, 13 i 15;

5) w Dep. V Wydziały 4 i 5 załatwiają sprawy wymienione w pp. 2, 7, 13 i 15;

6) w Dep. VI Wydziały 2 i 4 załatwiają sprawy wymienione w pp. 2, 7, 13 i 15, Wydział 3-ci zaś sprawy wymienione w p. 7;

7) w Biurze Personalnem Wydział 2 załatwia sprawy wymienione w p. 2.

(3) Sprawy wymienione w ust. 1 pp. 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17 i 18 załatwiają w poszczególnych Departamentach właściwe rzeczowo Wydziały.

(4) Wszystkie Departamenty są obowiązane uzgadniać z Dep. II ważniejsze umowy zawierane lub zatwierdzane przez M. K. o dostawy, roboty i dzierżawy (najem), jakoteż sprawy umarzania i zwrotu kar umownych.

§ 3.

Gabinet Ministra (G).

(1) 1) Sekretarjat przyboczny Ministra Komunikacji i Podsekretarzów Stanu w Ministerstwie Komunikacji;

2) sprawy reprezentacyjne;

3) sprawy interpelacyj poselskich i senatorskich, w por. z właściwemi Dep.;

4) rejestracja posiedzeń ciał ustawodawczych, Rady Ministrów i Komitetu Ekonomicznego Ministrów;

5) udzielanie informacyj prasie na podstawie zebranych, źródłowych danych o działalności M. K. i urzędów podległych Ministrowi Komunikacji (w por. z Biurem Wojskowem w sprawach związanych z czynnościami tego Biura), śledzenie w prasie spraw dotyczących komunikacji i informowanie o nich Ministra, Podsekretarzów Stanu oraz właściwych Dep.;

6) sprawy ogólne dotyczące międzynarodowych związków komunikacyjnych;

7) sekretarjaty organów kolegjalnych przy Ministerstwie, z wyjątkiem Komisji Przewozów Samochodowych, Komitetu dla Spraw Pomiarowych i organów doradczych lotnictwa cywilnego;

8) sprawy zjazdów kierowników urzędów II i I instancji;

9) sprawy paszportów służbowych;

10) sprawy administracyjne muzeum kolejowego, przy współudziale Rady Muzeum;

11) zarząd bibljoteki urzędowej M. K., przy współudziale Rady Bibljotecznej; nadzór nad bibljotekami urzędowemi w urzędach podległych M. K.;

12) redakcja i administracja Dziennika Urzędowego M. K., nadzór nad wydawnictwem Dzienników Zarządzeń w D. O. K. P.;

13) sprawy tłumaczeń na języki obce i z obcych na język polski;

14) sprawy ogólne napisów na lokalach służbowych, sprawy obwieszczeń na terenie kolejowym, sprawy pieczęci, godeł i oznak;

15) sprawy języka urzędowego na P. K. P.;

16) wydawanie wszelkich zaświadczeń oraz biletów na bezpłatne i ulgowe przejazdy i przewozy, w przypadkach, w których nie stosuje się przepisów taryfowych;

17) wydawanie funkcjonarjuszom M. K. dowodów tożsamości i wszelkich zaświadczeń oraz biletów na bezpłatne i ulgowe przejazdy i przewozy; wydawanie pracownikom P. K. P. biletów ważnych na wszystkie okręgi dyrekcyjne; nadzór nad wydawaniem dowodów tożsamości i zaświadczeń oraz biletów przez urzędy podległe M. K.;

18) wymiana zaświadczeń na bezpłatne i ulgowe przejazdy i przewozy między P. K. P. a krajowemi i zagranicznemi przedsiębiorstwami komunikacyjnemi; wydawanie tych zaświadczeń funkcjonarjuszom M. K., oraz pracownikom P. K. P.;

19) opracowywanie przepisów o gospodarce materjałami i inwentarzem w M. K.;

20) zakupno i rejestracja inwentarza biurowego i przyborów kancelaryjnych dla M. K.;

21) administracja gmachów i pomieszczeń M. K.;

22) nadzór nad centralami telefonicznemi w gmachach M. K., łącznie ze sprawami zakładania i przenoszenia telefonów;

23) opracowywanie, w por. z właściwemi Dep., przepisów o korzystaniu z mieszkań w budynkach M. K. i P. K. P.;

24) sprawy przydziału mieszkań funkcjonarju-

szom M. K.; administracja budynków rządowych i P. K. P., zamieszkiwanych przez tych funkcjonarjuszów;

25) sprawy korzystania przez urzędy państwowe z lokali służbowych w budynkach P. K. P.; określanie wysokości opłat za opał w tych lokalach, w por. z Dep. II i VI;

26) sprawy zaopatrywania funkcjonarjuszów M. K. w węgiel deputatowy, w por. z Dep. II i VI;

27) sprawy wynikające ze stosunku do Najwyższej Izby Kontroli, o ile nie należą one do zakresu działania innych Dep.;

28) sprawy samochodów reprezentacyjnych Ministerstwa, w por. z Dep. VII;

29) sprawy subwencyj na wydawnictwa w dziedzinie komunikacji, z wyjątkiem na wydawnictwa turystyczne;

30) zasadnicze sprawy pomocy materjalnej dla funkcjonarjuszów podległych M. K. i ich rodzin (spółdzielnie, kasy samopomocy, ochronki, pomoc w dziedzinie pszczelnictwa, jedwabnictwa i t. p.), z wyjątkiem spraw opieki nad zdrowiem pracowników i ich rodzin;

31) sprawy subwencyj dla stowarzyszeń i instytucyj prywatnych, zajmujących się wdowami i sierotami po funkcjonarjuszach podległych M. K.;

32) sprawy subwencyj dla kościołów, użyczających opieki duszpasterskiej funkcjonarjuszom podległym M. K. i ich rodzinom;

33) zasadnicze sprawy kulturalno - oświatowe, podejmowane dla dobra funkcjonarjuszów podległych M. K. i ich rodzin (wypożyczalnie książek, kursy ogólno-kształcące, odczyty, teatry amatorskie, towarzystwa muzyczne i śpiewacze, kluby towarzyskie, towarzystwa gimnastyczne i sportowe i t. p.);

34) czuwanie nad wykonywaniem przepisów kancelaryjnych;

35) sprawy opłat pocztowych i telegraficznych za przesyłki listowe urzędów podległych M. K.;

36) sprawy zlecone specjalnie do załatwienia przez Ministra lub Podsekretarza Stanu;

37) niewymienione wyżej i niezastrzeżone innym Departamentem sprawy ogólno-administracyjne;

(2) Do składu Gabinetu Ministra wchodzi Kancelarja Ministerstwa oraz rejestrator pism tajnych.

§ 4.

Departament ogólny (I).

Wydział Organizacyjny (I 1).

1) Ustalanie zasad organizacji przedsiębiorstwa P. K. P. i innych przedsiębiorstw podległych M. K., w por. z właściwemi Dep.;

2) opracowywanie przepisów o ustroju i zakresie działania Ministerstwa i urzędów podległych, w por. z właściwemi Dep.;

3) sprawy terytorjalnego rozgraniczenia urzędów podległych M. K., w por. z właściwemi Dep.;

4) opracowywanie lub opinjowanie statutów organów kolegjalnych przy M. K., w por. z właściwemi Dep.;

5) opracowywanie projektów ustaw i rozporządzeń, nienależących do zakresu działania poszczególnych Dep. lub Wydziałów Dep. I, oraz innych projektów ustaw i rozporządzeń zleconych przez Ministra;

6) opracowywanie, pod względem prawnym i redakcyjnym, projektów ustaw i rozporządzeń z dziedziny prawa drogowego i wodnego;

7) ogólne sprawy uzbrojenia organów podległych M. K.; ogólne sprawy dotyczące przepisów o przestrzeganiu porządku na kolejach, o ochronie mienia kolejowego, o współpracy organów Policji Państwowej i P. K. P. w powyższym zakresie, oraz ogólne sprawy uprawnień porządkowych organów kolei, w por. z właściwemi Dep.;

8) opracowywanie, w por. z Gabinetem Ministra, instrukcyj biurowych i instrukcji o przechowywaniu akt w M. K. i w urzędach podległych;

9) opracowywanie, w por. z Gabinetem Ministra, przepisów o wydawaniu Dz. Urz. M. K. i Dzienników Zarządzeń D. O. K. P.; czuwanie nad techniczno-legislacyjną stroną wydawnictwa Dz. Urz. M. K. i części B. Dz. T. i Z. K.;

10) opinjowanie projektów ustaw, rozporządzeń i zarządzeń o charakterze normatywnym, opracowanych przez poszczególne Departamenty, ze stanowiska prawnego, organizacyjnego i techniki legislacyjnej;

11) czuwanie nad przestrzeganiem przez Departamenty przepisanych formalności legislacyjnych;

12) rejestrowanie projektów wnoszonych przez M. K. na Radę Ministrów lub Komitet Ekonomiczny Ministrów; rejestrowanie i przechowywanie uchwał Rady Ministrów i Komitetu Ekonomicznego Ministrów, oraz rejestrowanie wykonania tych uchwał;

13) opinjowanie, po zasięgnięciu zdania właściwych Dep., projektów ustaw i rozporządzeń, opracowywanych przez inne Ministerstwa i przesyłanych M. K. do uzgodnienia; udział w odnośnych konferencjach międzyministerjalnych ze stanowiska ogólno-prawnego i organizacyjnego;

14) numeracja i rejestracja polskich przepisów służbowych na P. K. P., wydawanych w formie książkowej (broszurowanej); sprawy jednolitości zewnętrznej strony odnośnych wydawnictw.

Wydział Prawny (I 2).

1) Udzielanie opinij prawnych oraz uzgadnianie wszelkich umów, ugód i innych aktów prywatnoprawnych (z wyjątkiem międzynarodowych, oraz z wyjątkiem umów eksploatacyjnych i o współużywanie stacyj stycznych), zatwierdzanych lub zawieranych przez M. K.;

2) udzielanie opinij prawnych z dziedziny prawa cywilnego i handlowego, w tem z zakresu regulaminów, umów i konwencyj przewozowych, oraz z zakresu prawa upadłościowego, wekslowego i hipotecznego;

3) udzielanie opinij prawnych z dziedziny prawa karnego i karno-administracyjnego;

4) udzielanie opinij prawnych z dziedziny prawa procesowego (cywilnego, karnego i egzekucyjnego);

5) udzielanie opinij prawnych w sprawach reklamacyj (odszkodowań) i należności z tytułu przewozów kolejowych;

6) udzielanie opinij prawnych w sprawach lotnictwa cywilnego;

7) udzielanie opinij prawnych z dziedziny prawa administracyjnego (kolejowego, wodnego, drogowego i t. d.), z wyjątkiem opinij udzielanych przez inne Wydziały Departamentu;

8) współpraca z Prokuratorją Generalną R. P. w sprawach procesowych Skarbu Państwa i P. K. P.;

9) sprawy odszkodowań, wynikające z odpowiedzialności Skarbu Państwa i P. K. P.;

10) sprawy odwołań w toku instancji w zakresie prawa wodnego i drogowego, jakoteż załatwianie w tymże zakresie skarg i zażaleń w razie naruszenia prawa;

11) sprawy wywłaszczenia (nabywania) nieruchomości na cele kolejowe, lotnicze, drogowe, pomiarowe i urządzeń wodnych; sprawy zbywania, zamiany i obciążeń nieruchomości;

12) przechowywanie oryginałów dokumentów, w myśl Instrukcji Biurowej M. K.

Wydział Traktatowy (I 3).

1) Opracowywanie pod względem prawnym i redakcyjnym, w por. z właściwemi Dep. i z Wydziałem Turystyki Ogólnej, wszelkich umów międzynarodowych, regulujących sprawy kolejowe, wodne, drogowe, pomiarowe i turystyczne, umów wynikających z traktatów pokojowych (także umowy likwidacyjne) i ze stosunku do Ligi Narodów, umów wynikających ze stosunku do W. M. Gdańska, jakoteż do Rady Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku oraz umów dotyczących Górnego Śląska, wreszcie załatwianie kwestyj prawnych związanych z zawieraniem, uzupełnianiem, zmianami, wykonywaniem i interpretacją tych umów; udzielanie opinij ze stanowiska innych umów międzynarodowych w sprawach międzynarodowych umów lotniczych i międzynarodowych konwencyj o przewozie osób, bagażu i towarów kolejami;

2) opracowywanie lub opinjowanie pod względem prawnym i redakcyjnym, w por. z właściwemi Dep., umów zawieranych z centralnemi zarządami komunikacyjnemi państw obcych, z wyjątkiem umów taryfowych i rozrachunkowo - wyrównawczych; załatwianie kwestyj prawnych związanych z zawieraniem, uzupełnianiem, zmianami, wykonywaniem i interpretacją tych umów;

3) załatwianie, w por. z właściwemi Dep., spraw związanych z zatwierdzeniem umów, zawieranych przez D. O. K. P. z obcemi kolejami, w dziedzinie objętej pp. 1 i 2, tudzież spraw związanych z wykonaniem umów, wskazanych w tych punktach;

4) rejestracja umów, wskazanych w pp. 1, 2 i 3 i sprawy ich druku;

5) opracowywanie lub opinjowanie, ze stanowiska prawnego, wzorów umów komunikacyjnych o charakterze międzynarodowym;

6) udzielanie opinij, ze stanowiska umów międzynarodowych, o wszelkich projektach ustaw i rozporządzeń;

7) sprawy dotyczące języka w korespondencji z zagranicą.

Wydział Polityki Komunikacyjnej i Koncesyj (I 4).

1) Prowadzenie ogólnej polityki komunikacyjnej, w por. z właściwemi Dep.;

2) rozpatrywanie spraw budowy (zakładania) nowych linij komunikacyjnych ze stanowiska celowości i ogólnych potrzeb państwowych;

3) nadzór ogólny nad kolejami prywatnemi i tramwajami oraz opracowywanie przepisów o nadzorze nad niemi, w por. z właściwemi Dep.;

4) opracowywanie projektów ustaw, rozporządzeń i zarządzeń w sprawach koncesyj kolejowych, w por. z właściwemi Dep.;

5) sprawy udzielania koncesyj na budowę i eksploatację kolei prywatnych użytku publicznego i tramwajów, w por. z Dep. II (W 1), z Dep. III (W 2), z Dep. IV (W 1) i z Dep. V (W 5);

6) sprawy udzielania, w por. z Dep. IV (W 1) i V (W 5), zezwoleń na budowę kolei prywatnych użytku prywatnego (z wyjątkiem bocznic) oraz w por z Dep. IV (W 1) zezwoleń na współużywanie tych kolei;

7) sprawy przyznawania charakteru użyteczności powszechnej prywatnym przedsiębiorstwom kolejowym;

8) sprawy ustalania ogólnych zasad oraz zatwierdzania, w por. z Dep. II (W 1) i z Dep. IV (W 1 lub 4), umów eksploatacyjnych i umów o wpółużywaniu stacyj stycznych, zawieranych przez P. K. P. z kolejami prywatnemi i z zarządami tramwajów; udzielanie opinij prawnych w tych sprawach;

9) sprawy statutów prywatnych przedsiębiorstw (spółek) kolejowych, w por. z właściwemi Dep.;

10) sprawy regulowania stosunku prawnego prywatnych przedsiębiorstw (spółek) kolejowych do państwa, w por. z Dep. II (W 1);

11) nadzór nad przestrzeganiem przez prywatne przedsiębiorstwa (spółki) kolejowe ustaw koncesyjnych, dokumentów koncesyjnych, statutów i innych przepisów prawnych oraz wydawanie odpowiednich zarządzeń, w por. z właściwemi Dep.;

12) sprawy ubezpieczenia prywatnych linij kolejowych użytku publicznego, w por. z Dep. II (W 1);

13) przedstawianie Biuru Personalnemu, w por. z Dep. II (W 1), wniosków o mianowanie komisarzy rządowych przy prywatnych przedsiębiorstwach (spółkach) komunikacyjnych;

14) sprawy przejmowania kolei prywatnych na własność Skarbu Państwa lub w zarząd P. K. P., w por. ze Dep. II (W 1), oraz odstępowania w dzierżawę, w por. z właściwemi Dep., istniejących kolei, stanowiących własność Skarbu Państwa;

15) sprawy likwidacji prywatnych przedsiębiorstw (spółek) kolejowych, w por. z właściwemi Dep.;

16) udzielanie opinij o projektach ustaw, rozporządzeń, instrukcyj, ogólnych zarządzeń i odwołań w sprawach koncesyj komunikacyjnych niekolejowych;

17) sprawy przedsiębiorstw przemysłowych na dworcach kolejowych, autobusowych, w przystaniach rzecznych i portach lotniczych, z wyjątkiem stacyj smarów, stacyj benzynowych oraz przechowalni ba-

gażu na dworcach kolejowych i innych przedsiębiorstw, których działalność pozostaje w ścisłym związku z wykonywaniem przewozów kolejowych.

Wydział Turystyki Ogólnej (I 5).

1) Utrzymywanie łączności z międzynarodowemi organizacjami turystycznemi i obsyłanie ich zjazdów;

2) opieka nad krajowemi towarzystwami turystycznemi, krajoznawczemi i automobilowemi, oraz nad związkami propagandy turystycznej; przyznawanie im subwencyj i sprawowanie kontroli nad ich zużyciem; rejestracja objektów turystycznych; opracowywanie przepisów o popieraniu turystyki;

3) sprawy organizacyjne w dziedzinie turystyki; organizacja placówek turystycznych w urzędach podległych, organizacja własnych placówek zagranicznych i t. p.; nadzór nad referatami turystycznemi w urzędach podległych;

4) utrzymywanie łączności z innemi Ministerstwami w sprawach dotyczących turystyki;

5) sprawy propagandy turystycznej ogólnej i kolejowej w kraju i zagranicą; sprawy związków i wydawnictw propagandowych i turystycznych; badanie celowości propagandy turystycznej w poszczególnych krajach, z uwzględnieniem danych statystyki turystów obcych;

6) opracowywanie materjałów i artykułów opisowych, dotyczących osobliwości turystycznych Polski, dla prasy krajowej i zagranicznej, oraz dla radja i t. p.;

7) opracowywanie, w porozumieniu z Dep. II (W 2) i z Dep. III (W 1), umów z biurami podróży i zwierzchni nadzór nad ich wykonywaniem w zakresie propagandy i rozwoju turystyki; rejestracja zagranicznych biur podróży, oraz ich filij;

8) przygotowywanie map turystycznych, planów miast, krajoznawczych filmów propagandowych, oraz prowadzenie archiwum przezroczy, filmów i fotografij;

9) udział w organizowaniu wystaw turystycznych w kraju i zagranicą;

10) sprawy konwencyj turystycznych i ułatwień granicznych, paszportowych, celnych i t. p.;

11) rejestracja zagranicznych organizacyj turystycznych;

12) sprawy organizowania wycieczek w porozumieniu z właściwemi Dep.; organizowania wycieczek zbiorowych urzędników M. K., pracowników P. K. P., lub innych funkcjonarjuszów państwowych i ich rodzin; opieka i nadzór nad ważniejszemi wycieczkami zagranicznemi do Polski;

13) rozpatrywanie rozkładów jazdy ze stanowiska potrzeb turystyki i występowanie z odnośnemi wnioskami;

14) przedstawianie wniosków i opinjowanie w sprawach taryf ulgowych dla turystów;

15) utrzymywanie łączności z innemi Ministerstwami w sprawach przemysłu turystycznego (hotelarstwo, uzdrowiska i t. p.); popieranie przemysłu turystycznego i opieka nad związkami przemysłu turystycznego.

§ 5.

Departament Finansowy (II).

Wydział Budżetowy (II 1).

(1) Opracowywanie, w por. z właściwemi Dep., przepisów o układaniu preliminarzy budżetowych (planu finansowo-gospodarczego i budżetu funduszu inwestycyjnego P. K. P.), sprawozdań budżetowych oraz przepisów o sposobie wykonywania budżetu;

2) opracowywanie, w por. z właściwemi Dep., schematu budżetowego;

3) opracowywanie nieprzydzielonych innym Dep. lub Wydziałom Dep. II szczegółowych preliminarzy dochodowych i rozchodowych przedsiębiorstwa P. K. P.;

4) opracowywanie i ustalanie planu finansowo-gospodarczego i budżetu funduszu inwestycyjnego przedsiębiorstwa P. K. P.;

5) sprawy kredytów dodatkowych oraz zmian i przeniesień w zatwierdzonych kredytach, na wniosek właściwych Dep.;

6) sprawy podziału i przydziału kredytów rocznych i okresowych (kwartalnych i miesięcznych), oraz dokonywanie zmian w wysokości przydzielonych kredytów, w por. z właściwemi Dep.; ewidencja kredytów, czuwanie nad prawidłowem wykonywaniem planu finansowo - gospodarczego przedsiębiorstwa P. K. P. oraz budżetu funduszu inwestycyjnego i w ogólności nad równowagą budżetową;

7) opracowywanie sprawozdań rocznych o wykonaniu planu finansowo-gospodarczego, oraz budżetu Funduszu Inwestycyjnego P. K. P.;

8) zawiadywanie kredytami pozostającemi w dyspozycji Departamentu;

9) udzielanie opinij ze stanowiska budżetowego o zamierzeniach i zarządzeniach M. K., połączonych z wydatkami, nieprzewidzianemi w zatwierdzonych kredytach oraz powodującemi obciążenie przyszłych budżetów;

10) prowadzenie statystyki kosztów robocizny i wydatków na materjały, opartej na miesięcznych wynikach finansowo-gospodarczych;

11) rozpatrywanie wyników finansowo - gospodarczych i przedstawianie wypływających stąd wniosków;

12) opinje w sprawach rozrachunków z władzami państwowemi za świadczenia P. K. P., niezwiązane z przewozami;

13) ustalanie, w por. z właściwemi Dep., zasad obliczania należności za przewóz poczty; ustalanie jednostek opłat i ryczałtu;

14) sprawy pożyczek kolejowych;

15) przedstawianie Biuru Personalnemu, w por. z Dep. I (W 4), wniosków o mianowanie członków władz kolei prywatnych i tramwajów z ramienia Ministra Komunikacji oraz przedstawicieli M. K. do dokonywania nadzoru finansowego nad działalnością kolei prywatnych i tramwajów;

16) rozpatrywanie i zatwierdzanie preliminarzy budżetowych oraz sprawozdań i bilansów kolei prywatnych i tramwajów;

17) zatwierdzanie, powziętych przez władze kolei prywatnych i tramwajów, uchwał o charakterze finansowym, podlegających zatwierdzeniu przez M. K.;

18) nadzór finansowy nad działalnością kolei prywatnych i tramwajów;

19) ogólny nadzór nad Biurem Małopolskich Kolei Lokalnych;

20) sprawy wynikające z rozrachunków z kolejami prywatnemi, eksploatowanemi przez P. K. P., w por. z właściwemi Dep.;

21) sprawy wynikające z gwarancji i kredytowania niedoborów eksploatacyjnych kolei prywatnych;

22) sprawy skupu akcyj i udziałów w kapitale zakładowym kolei prywatnych i tramwajów;

23) prowadzenie ksiąg statystycznych kolei prywatnych i tramwajów;

24) sprawy wynikające z tytułu udziału Skarbu Państwa w kapitale zakładowym kolei prywatnych i tramwajów;

25) nadzór nad finansową działalnością Kasy Emerytalnej dla robotników kolei państwowych b. dzielnicy pruskiej.

(2) **Oddział Rachunkowy** załatwia następujące sprawy:

1) opracowywanie preliminarzy budżetu administracji M. K., w por. z właściwemi Dep.;

2) zestawianie planu wydatków miesięcznych i miesięcznego budżetu administracji M. K.;

3) sprawy kredytów dodatkowych w budżecie administracji M. K. i przeniesień kredytów, na wniosek właściwych Dep.;

4) sprawy podziału kredytów rocznych i uruchomienia kredytów miesięcznych w budżecie administracji M. K.;

5) sprawy zarachowania i kontroli dochodów przewidzianych w budżecie administracji M. K.;

6) kontrola zarządzeń wypłaty z kredytów budżetu administracji M. K. co do właściwego zarachowania i pokrycia oraz wypełniania odnośnych czeków lub asygnacyj;

7) likwidacja uposażenia i innych należności funkcjonarjuszów M. K.;

8) kontrola formalna i rachunkowa wszelkich wydatków objętych budżetem administracji M. K.;

9) prowadzenie systematycznej księgowości budżetu administracji M. K.;

10) opracowywanie, w por. z Dep. VII (W 1), przepisów rachunkowych i kasowych dla Państwowego Funduszu Drogowego i dla państwowych wytwórni podległych M. K.;

11) nadzór nad rachunkowością państwowych wytwórni, podległych M. K.;

12) rozpatrywanie planu finansowo - gospodarczego państwowych wytwórni, podległych M. K., w por. z Dep. VII (W 1);

13) kontrola w urzędach wojewódzkich i we władzach wymiarowych wymiaru i poboru opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego;

14) sprawy zarachowania dochodów Państwowego Funduszu Drogowego;

15) kontrola zarządzeń rozdziału i przekazywanie sum Państwowego Funduszu Drogowego urzędom wojewódzkim oraz kontrola formalna i rachunkowa wszelkich wydatków tego funduszu;

16) prowadzenie systematycznej rachunkowości Państwowego Funduszu Drogowego;

17) wystawianie skryptów dłużnych Państwowego Funduszu Drogowego na roboty kredytowe za budowę mostów i dróg;

18) prowadzenie kontroli zadłużeń Państwowego Funduszu Drogowego w bankach zagranicznych i krajowych oraz terminów spłat;

19) sporządzanie sprawozdań miesięcznych i rocznych zamknięć rachunkowych oraz opracowywanie rocznego sprawozdania o wykonaniu budżetu administracji M. K.;

20) sporządzanie sprawozdań miesięcznych i rocznych zamknięć rachunkowych Państwowego Funduszu Drogowego;

21) prowadzenie archiwum ksiąg i dokumentów rachunkowych;

22) dokonywanie wypłat należności funkcjonarjuszów M. K., jakoteż wypłat sum potrąconych z ich uposażenia na rzecz osób trzecich oraz prowadzenie ksiąg na odnośne obroty gotówkowe i sporządzanie dziennych zestawień.

Wydział Dochodów Kolejowych (II 2).

1) Opracowywanie przepisów kasowych i rachunkowych dla kas manipulacyjnych, dla ajencyj celnych, dla przechowalni bagażu, oraz dla organów wykonawczych w służbie kontroli dochodów;

2) sprawy umów z zarządami kolejowemi w przedmiocie rozrachunków i wyrównywania należności z przejazdów i przewozów w komunikacjach bezpośrednich i zagranicznych; opracowywanie dotyczących przepisów wykonawczych; udział w naradach i komisjach przy zawieraniu odnośnych umów;

3) sprawy związane z czynnościami międzynarodowych biur rozrachunkowo-wyrównawczych; wyrównywanie sald z komunikacyj bezpośrednich i zagranicznych;

4) sprawy zarachowania przesyłek w międzynarodowych komunikacjach towarowych przy łamanem obliczaniu przewoźnego;

5) sprawy kredytów przewozowych dla wojska oraz dla władz i instytucyj państwowych;

6) sprawy opłat stemplowych przy przewozach;

7) kontrola ogólna dochodów z przejazdów i z przewozów oraz innych wpływów z tego tytułu; kontrola ich podziału między P. K. P. i zarządy innych kolei, oraz między poszczególne D. O. K. P.; badanie miesięcznych zestawień dochodowych Wydziałów Kontroli Dochodów D. O. P. K.;

8) opracowywanie ogólnego preliminarza dochodowego z przewozów;

9) sprawy statystyki przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych, przejazdów i przewozów wojskowych oraz przewozów gospodarczych;

10) opracowywanie przepisów o załatwianiu reklamacyj z tytułu nadpłat w należnościach przejazdowych i przewozowych i w opłatach dodatkowych; rozstrzyganie odwołań reklamantów w kwestjach wątpliwych, w por. z Dep. III (W 2 i 3);

11) sprawy dotyczące kontroli skarbowej w odniesieniu do przewozów kolejowych;

12) sprawy nieściągalnych niedoborów taryfowych i kasowych odnośnie do kas manipulacyjnych;

13) nadzór nad rewizją kas manipulacyjnych i stacyjnych;

14) zezwalanie, w por. z właściwemi Dep., na umarzanie (odpisywanie) pretensyj nieściągalnych z przewoźnego i należności dodatkowych oraz na odpisywanie przypisanych do zwrotu pracownikom P. K. P., braków kasowych, ujawnionych w kasach manipulacyjnych i strat powstałych wskutek nieściągalności usterek rachunkowych tych kas;

15) sprawy likwidacji należności obciążających przesyłki sprzedane z licytacji, zniszczone, skonfiskowane lub obciążone sekwestrem;

16) ustalanie kolejowego kursu walut dla kas manipulacyjnych;

17) czuwanie nad wyrównywaniem należności za przewóz poczty w wagonach P. K. P. oraz należności za przewóz niemieckich wagonów pocztowych;

18) nadzór nad wykonywaniem umów z biurami podróży ze stanowiska kontroli dochodów;

19) sprawy związane z taksacją ceduł oraz ustalanie wynagrodzenia za tę pracę jak również za inne prace pozabiurowe w Wydziałach Kontroli Dochodów D. O. K. P., w por. z Biurem Personalnem (W 2);

20) ogólne kierownictwo i nadzór nad Centralnem Biurem Rozrachunków P. K. P.

Wydział Rozchodów Kolejowych (II 3).

1) Ustalanie, w por. z właściwemi Dep., zasad rachunkowości; ustalanie zasad kasowości oraz opracowywanie odnośnych przepisów i instrukcyj;

2) nadzór nad kasowością we wszystkich urzędach P. K. P.;

3) kontrola wydatków P. K. P. pod względem racjonalnej gospodarski finansowej;

4) sporządzanie planów finansowych;

5) zaopatrywanie w gotówkę D. O. K. P. i innych urzędów podległych M. K.;

6) ustalanie zasad i przyznawanie kredytów przewozowych na P. K. P., z wyjątkiem kredytów dla wojska oraz dla władz i instytucyj państwowych;

7) sprawy stosowania przepisów o opłatach stemplowych i podatkowych, z wyjątkiem spraw opłat stemplowych przy przewozach;

8) zezwalanie na umarzanie (odpisywanie) pretensyj nie dających się ściągnąć, z wyjątkiem pretensyj z przewoźnego i opłat dodatkowych;

9) zezwalanie na odpisywanie przypisanych do zwrotu pracownikom P. K. P. braków kasowych w kasach stacyjnych, strat w materjałach i inwentarzu oraz strat powstałych z usterek rachunkowych, z wyjątkiem braków i strat, których odpisywanie należy do zakresu czynności Wydziału Dochodów Kolejowych;

10) zezwalanie na dokonywanie potrąceń z uposażeń służbowych (składek i należności) nieprzewidzianych w obowiązujących przepisach;

11) ustalanie, w por. z Dep. VI (W 4), zasad rachunkowości funduszu zasobów tudzież schematu zarachowania materjałów; ustalanie, w por. z właściwemi Dep., zasad rachunkowości funduszów specjalnych oraz nadzór nad temi funduszami; opracowywanie odnośnych przepisów i instrukcyj;

12) ustalanie wysokości funduszu zasobowego, na podstawie określonych przez właściwe Departamenty norm wartości materjałów; rozdział funduszu zasobowego między D. O. K. P.; rejestracja i kontrola zasobów prowadzonych przez P. K. P. wytwórni materjałów i inwentarza; ewidencja i kontrola inwentarza użytkowego P. K. P. pod względem ilości i wartości;

13) rewizja i likwidacja zleceń kasowych z kredytów P. K. P., zastrzeżonych M. K., oraz ich rejestracja; sporządzanie zleceń księgowych w zakresie czynności Wydziału;

14) stały nadzór nad Kasą Główną P. K. P.

Wydział Księgowości Kolejowej (II 4).

1) Opracowywanie przepisów i instrukcyj dotyczących księgowości w M. K. i w urzędach podległych M. K.;

2) prowadzenie centralnej księgowości P. K. P.;

3) sporządzanie cyfrowych sprawozdań buchalteryjnych, okresowych i rocznych;

4) sporządzanie bilansów przedsiębiorstwa P. K. P.;

5) rejestracja i kontrola wartości majątku przedsiębiorstwa P. K. P. oraz zobowiązań długoterminowych P. K. P.;

6) rejestracja i kontrola kredytów rocznych, objętych planem finansowo - gospodarczym i budżetem funduszu inwestycyjnego, oraz zawiadywanych bezpośrednio przez M. K.;

7) badanie zamknięć rachunkowych, przedstawionych przez urzędy podległe M. K.;

8) czuwanie nad likwidacją zaległości w rachunkach bieżących, kaucyjnych i depozytowych;

9) sporządzanie cyfrowych sprawozdań budżetowych za okresy sprawozdawcze, z podziałem wpływów i rozchodów na działy, rozdziały, paragrafy i pozycje schematu budżetowego;

10) zestawianie miesięcznych i rocznych obrotów funduszu zasobów;

11) rozrachunek między centralną księgowością P. K. P. a D. O. K. P., z tytułu zastępczego pobierania dochodów i uskuteczniania wydatków;

12) sporządzanie zleceń księgowych w zakresie czynności Wydziału i rejestracja wszystkich zleceń księgowych;

13) doraźne rewizje Kasy Głównej P. K. P. oraz interwencje przy oddawaniu i przyjmowaniu tej Kasy;

14) prowadzenie archiwum ksiąg i dokumentów rachunkowych.

Kasa Główna P. K. P. (K G).

1) Wpłaty i wypłaty krajowe i zagraniczne, uskuteczniane gotówką, papierami wartościowemi lub przekazami i czekami, wystawianemi na banki i P. K. O.;

2) wystawianie czeków i przekazów krajowych i zagranicznych na banki i P. K. O.;

3) podejmowanie gotówki z banków i z P. K. O.;
4) przyjmowanie kaucyj i wadjów w gotówce lub w papierach wartościowych;
5) przechowywanie gotówki, papierów wartościowych i depozytów rzeczowych;
6) przechowywanie zapasowych kluczy Kas Dyrekcyjnych;
7) prowadzenie ksiąg kasowych;
8) sporządzanie dziennych sprawozdań kasowych.

§ 6.

Departament Handlowo-Taryfowy (III).

Wydział Ogólny i Taryf Osobowych (III 1).

1) Sprawy taryf dla przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych w komunikacji wewnętrznej i zagranicznej, kolejowej, drogowej, wodnej, lotniczej oraz mieszanej, w por. z Dep. II (W 2) i z innemi właściwemi Dep.;
2) sprawy zatwierdzania taryf Międzynarodowego Towarzystwa Wagonów Sypialnych;
3) opracowywanie, w por. z Gabinetem Ministra i Dep. I (W 5), przepisów o ulgach pozataryfowych dla przejazdów funkcjonarjuszów państwowych (z wyjątkiem funkcjonarjuszów M. K.) oraz osób wojskowych;
4) badanie warunków przewozu osób w przedsiębiorstwach przewozowych celem regulowania konkurencji; opinjowanie spraw koncesyj samochodowych osobowych i odwołań;
5) sprawy ubezpieczenia bagażu i przesyłek na kolejach, oraz ubezpieczenia podróżnych kolejowych od nieszczęśliwych wypadków, w por. z Dep. II (W 2);
6) sprawy wydzierżawiania przechowalni bagażu na dworcach kolejowych;
7) sprawy podatku na rzecz miasta od przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych, w por. z Dep. II (W 2);
8) organizacja kontroli taryfowej w dziedzinie komunikacji osobowej, bagażowej i ekspresowej;
9) organizacja i nadzór nad kontrolą biletów i dowodów przejazdowych w pociągach oraz dowodów przewozowych przy wykonywaniu przewozów; opracowywanie przepisów i kontroli biletów i dowodów przejazdowych w pociągach;
10) nadzór nad kolejami prywatnemi i innemi przedsiębiorstwami komunikacyjnemi w zakresie taryf osobowych i bagażowych oraz w zakresie przesyłek ekspresowych, w por. z właściwemi Dep.;
11) zwierzchni nadzór nad wykonywaniem umów z biurami podróży, ze stanowiska taryfowo-handlowego;
12) redakcja, administracja i składnica Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych;
13) sprawy wytwórni biletów i drukarni płaskich; opracowywanie, w por. z Dep. II (W 2), przepisów o wytwórniach biletów.

Wydział Taryf Towarowych Wewnętrznych (III 2).

1) Sprawy polityki taryfowej i komunikacyjnej w dziedzinie ruchu towarowego;
2) badania ekonomiczne stanu kraju ze stanowiska przewozowego;
3) sprawy badania kosztów własnych przewozu;
4) badanie warunków przewozu towarów w przedsiębiorstwach przewozowych, celem regulowania konkurencji; opinjowanie spraw koncesyj samochodowych towarowych i odwołań;
5) sprawy taryf towarowych w komunikacji wewnętrznej kolejowej, drogowej, wodnej, lotniczej oraz mieszanej, jakoteż zawieranie odnośnych umów, w por. z Dep. II (W 2) i z innemi właściwemi Dep.;
6) opracowywanie, w por. z Gabinetem Ministra i z Dep. II (W 2), przepisów o ulgach pozataryfowych dla przewozu przesyłek gospodarczych P. K. P., przesyłek władz i instytucyj państwowych, oraz ich personelu jak również przesyłek przeznaczonych na cele dobroczynne;
7) organizacja kontroli stosowania taryf towarowych;
8) sprawy podatku na rzecz miast od przewozu towarów i zwierząt, w por. z Dep. (W 2);
9) sprawy premij za stwierdzenie nieprawidłowego oznaczenia przez nadawców w listach przewozowych nazwy towaru lub jego wagi;
10) nadzór nad kolejami prywatnemi i innemi przedsiębiorstwami komunikacyjnemi w zakresie taryf towarowych.

Wydział Taryf Towarowych Zagranicznych (III 3).

1) Sprawy taryf towarowych w komunikacji z zagranicą, kolejowej, drogowej, wodnej i lotniczej oraz mieszanej, w por. z Dep. II (W 2) i z innemi właściwemi Dep.;
2) sprawy umów taryfowych z kolejami i innemi przedsiębiorstwami przewozowemi zagranicznemi;
3) organizacja przedstawicielstw i ajencyj P. K. P. zagranicą;
4) sprawy badania i regulowania stosunków konkurencyjnych w komunikacjach międzynarodowych.

Wydział Przewozowy (III 4).

1) Sprawy regulaminów przewozu osób, bagażu, przesyłek ekspresowych i towarów, w komunikacji wewnętrznej, regulaminów i umów przewozowych w komunikacji mieszanej wewnętrznej i międzynarodowej oraz przepisów wykonawczych do tych regulaminów, w por. z właściwemi Dep.;
2) sprawy konwencyj międzynarodowych dla przewozu kolejami osób, bagażu i towarów, w porozumieniu z właściwemi Dep.;
3) sprawy związane z uczestnictwem P. K. P. w międzynarodowych organizacjach kolejowych w zakresie przewozów;
4) sprawy regulaminów przewozowych w bezpośredniej komunikacji między P. K. P. i innemi kolejami, w por. z właściwemi Dep.;
5) rozpatrywanie reklamacyj i odwołań od decyzyj D. O. K. P., załatwiających reklamacje o odszkodowanie za całkowite lub częściowe zaginięcie oraz za uszkodzenie przesyłek i za przekroczenie terminu dostawy; prowadzenie statystyki reklamacyjnej;

6) sprawy Biura Wyrównawczego P. K. P.;

7) sprawy postępowania z przedmiotami znalezionemi w wagonach i na terytorjum kolejowem, oraz likwidacja tych przedmiotów;

8) sprawy ochrony mienia P. K. P. oraz mienia powierzonego kolejom; sprawy kradzieży w pociągach i na stacjach, w por. z właściwemi Dep.;

9) opracowywanie, w por. z Dep. II (W 2) i z Dep. IV (W 3 i 4) przepisów służbowych dla ekspedycyj osobowych, bagażowych, ekspresowych i towarowych;

10) sprawy przepisów przewozowych dla przewozów pocztowych i wojskowych w obrocie wewnętrznym;

11) sprawy ustalania warunków eksploatacji pod względem handlowym, bocznic, placów składowych, ładowni, magazynów i t. p. urządzeń dla użytku publicznego;

12) sprawy ograniczeń i specjalnych warunków przewozu, wypływających z zarządzeń władz niekolejowych;

13) sprawy przewozu drobnicy pod względem handlowym; zarządzenia w przedmiocie najkorzystniejszego wyzyskania ładowności wagonów, w por. z Dep. IV (W. 3);

14) sprawy przystosowania urządzeń mechanicznych do potrzeb handlowo-taryfowych, w por. z Dep. VI (W. 1);

15) opracowywanie, w por. z Dep. IV (W. 3), regulaminów i przepisów służbowych dla ajencyj celnych i przedsiębiorstw pomocniczych;

16) sprawy kolejowych przedsiębiorstw dowozowych i przedsiebiorstw dostarczających zawiadomień o przybyciu przesyłek kolejowych; sprawy przedsiębiorstw trudniących się przeładunkiem towarów na kolejach; sprawy przedsiębiorstw wykonywujących roboty fizyczne w magazynach kolejowo-celnych;

17) sprawy postępowania celnego na kolejach; rozpatrywanie reklamacyj i odwołań związanych z postępowaniem celnem na kolejach.

§ 7.

Departament Ruchu Kolejowego (IV).

Wydział Ogólno-Ruchowy (IV 1).

1) Opracowywanie, w por. z Dep. VI (W 1), przepisów i instrukcyj ogólno-ruchowych; opracowywanie przepisów i instrukcyj dla służby stacyjnej i konduktorskiej oraz w por. z Dep. V (W 4) przepisów o obsłudze urządzeń zabezpieczających ruch pociągów ;

2) zasadnicze sprawy ogólno-gospodarcze służby ruchu (opał, oświetlenie i materjały użytkowe); sprawy dotyczące inwentarza służby ruchu i uzgadnianie typów inwentarza;

3) zasadnicze sprawy dotyczące pokojów noclegowych i koszar konduktorskich oraz ich urządzeń i użytkowania;

4) sprawy wypadków i nadzwyczajnych wydarzeń; statystyka wypadków;

5) sprawy zażaleń na służbę ruchu oraz zażaleń wpisywanych do stacyjnych książek zażaleń; kontrola i statystyka tych zażaleń;

6) badania przelotności i przewozowej zdolności linij kolejowych, badanie pracy i rozwoju stacyj rozrządowych i węzłowych;

7) opinjowanie ze stanowiska służby ruchu projektów rozwoju stacyj i wszelkich urządzeń stacyjnych;

8) badanie ze stanowiska ruchu warunków budowy nowych kolei państwowych i prywatnych;

9) zezwalanie, w por. z właściwemi Dep., na otwieranie nowych lub zamykanie istniejących stacyj, przystanków i ładowni oraz na rozszerzanie lub zmniejszanie zakresu ich czynności;

10) opracowywanie przepisów i zarządzeń dla służby telegraficznej i telefonicznej; otwieranie i zamykanie stacyj dla ruchu telegramów prywatnych; nadzór nad centralą telegraficzną M. K.;

11) nadzór nad eksploatacja kolei prywatnych normalnotorowych, nie będących w zarządzie P. K. P.;

12) opracowywanie przepisów podstawowych o eksploatacji kolei prywatnych, w por. z Dep. I (W 4);

13) opracowywanie wniosków do umów zawieranych z kolejami zagranicznemi, ze stanowiska ogólno-ruchowego.

Wydział Pasażerski (IV 2).

1) Opracowywanie, w por. z Dep. VI (W. 1) przepisów o układaniu służbowych rozkładów jazdy i podręczników z niemi związanych oraz przepisów o układaniu ściennych rozkładów jazdy i o ich ogłaszaniu;

2) kontrola biegu pociągów pasażerskich oraz wydawanie przepisów i zarządzeń w tym względzie;

3) sprawy charakteru ogólnego, odnoszące się do organizacji i wykonywania ruchu pasażerskiego;

4) wydawnictwo urzędowego rozkładu jazdy;

5) sprawy czasu (zegara) obowiązującego na kolejach;

6) sprawy organizacji ruchu pasażerskiego;

7) sprawy rachunku pociągo-kilometrów w ruchu pasażerskim i rozdziału ich pomiędzy D. O. K. P.;

8) sprawy rozkładów jazdy pociągów;

9) sprawy rozkładów jazdy międzynarodowych pociągów pasażerskich i udział w międzynarodowych konferencjach w tych sprawach;

10) sprawy postojów pociągów pasażerskich ze względu na formalności celno-paszportowe i potrzeby poczty;

11) sprawy gospodarki wagonami osobowemi;

12) sprawy bezpośrednich wagonów w komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej; udział w Europejskiej Konferencji Kursów Bezpośrednich; opracowywanie planu dostawy wagonów do kursów międzynarodowych (E. W. P.);

13) sprawy Związku R. I. C. oraz sprawy związane z umową R. I. C.;

14) nadzór nad wyzyskaniem taboru osobowego; sprawy zapełniania pociągów pasażerskich;

15) nadzór nad obrachunkami z kolejami obcemi za używanie taboru osobowego;

16) sprawy wagonów motorowych i autobusów szynowych, w por. z Dep. VI (W 1);

17) sprawy związane z eksploatacją wagonów sypialnych i restauracyjnych; sprawy pociągów Nord - Express i innych luksusowych, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych innym Dep.;

18) ustanawianie kursów wagonów sypialnych i restauracyjnych;

19) sprawy wagonów z miejscami numerowanemi;

20) sprawy nadzwyczajnych pociągów pasażerskich;

21) sprawy zorganizowanych przewozów pasażerskich;

22) sprawy wagonów salonowych i służbowych;

23) sprawy przewozu poczty i wagonów towarowych pociągami pasażerskiemi.

Wydział Towarowy (IV 3).

1) Ustalanie ogólnych i okresowych planów przewozu towarów, czuwanie nad ich wykonywaniem i odnośna statystyka;

2) ogólna organizacja i kontrola ruchu towarowego, organizacja pociągów towarowych dalekobieżnych, wewnętrznych i międzynarodowych, w por. z Dep. III (W 4); organizacja przewozu drobnicy pod względem ruchowym, ustalanie kierunków przewozów, zarządzanie masowych przewozów gospodarczych i wojskowych oraz odnośna kontrola wykonania;

3) rejestracja ograniczeń ruchu towarowego, naładunku i przyjęcia od kolei sąsiednich, sprawy ruchowe kierunków okólnych i inicjatywa w sprawach dodatkowych terminów dostawy;

4) ogólna organizacja techniczna przewozów w wagonach-lodowniach; rozmieszczanie i zaopatrywanie składów w lód;

5) czuwanie nad wyzyskaniem pociągów i ładowności wagonów zbiorowych (drobnica); opracowywanie odnośnych przepisów; sprawy premjowania za to wyzyskanie, w por. z Dep. III (W 4) i odnośna kontrola;

6) opracowywanie przepisów o przewozie poczty i wojska w zakresie techniczno-ruchowym;

7) ustalanie kolejności przyjmowania ładunków do przewozu; opracowywanie odnośnych przepisów, w por. z Dep. III (W 4);

8) normowanie, w por. z właściwemi Dep., czasu postoju wagonów pod naładunkiem i wyładunkiem środkami nadawców i odbiorców, oraz opłat postojowego, w zależności od warunków techniczno-ruchowych; opinje w sprawach zwrotu postojowego powstałego z przyczyn techniczno-ruchowych;

9) opracowywanie przepisów o podstawianiu wagonów na szlaki i punkty nietaryfowe do ładowania i wyładowywania przesyłek, w por. z właściwemi Dep.;

10) sprawy przewozu przesyłek towarowych w pociągach pasażerskich pod względem techniczno-ruchowym;

11) ograniczanie praw przeekspedjowywania przesyłek ze względów techniczno-ruchowych;

12) ustalanie warunków technicznych eksploatacji i obsługiwania bocznic prywatnych normalnotorowych, oraz opracowywanie odnośnych umów ramowych, przepisów i instrukcyj;

13) ustalanie, w por. z Dep. VI (W 1), zasad eksploatacji, technicznych warunków oraz zasad przejścia wagonów towarowych w komunikacji wewnętrznej i zagranicznej; prowadzenie spraw wynikających ze statutu międzynarodowego związku R. J. V. oraz ze stosowania umów R. J. V.;

14) wynajmowanie, w por. z Dep. VI (W 1), wagonów towarowych od prywatnych towarzystw najmu;

15) prowadzenie spraw i ustalanie warunków bezprzeładunkowej komunikacji oraz opracowywanie odnośnych umów i przepisów, w por. z Dep. VI;

16) załatwianie spraw w zakresie służby wagonowej, wynikających ze stosowania umów zawartych przez P. K. P. z obcemi kolejami;

17) rozporządzanie wagonami towarowemi i przyborami ładunkowemi, t. j. prowadzenie zapotrzebowania i sytuacji wagonowej, rozdział i dyspozycia wagonów towarowych i przyborów ładunkowych, kontrola przejścia wagonów towarowych pomiędzy D. O. K. P. i z obcemi zarządami kolejowemi; statystyka bieżąca pracy wagonów towarowych; użytkowanie i ograniczenia użytkowania towarowych wagonów własnych i obcych; wynajmowanie wagonów od zarządów kolei obcych na mocy R. I. V.;

18) czynna kontrola gospodarki wagonowej we wszystkich urzędach P. K. P. (w D. O. K. P., w Oddziałach D. O. K. P. i na stacjach); rozpatrywanie skarg i odwołań w sprawach podstawiania wagonów;

19) spisy ilościowe i numeryczne wagonów oraz sprawy ich poszukiwania;

20) sprawy wagonów specjalnych, wydzierżawianie w por. z Dep. VI (W 1), wagonów towarowych zwykłych i specjalnych, osobom i firmom prywatnym i zawieranie odnośnych umów;

21) sprawy zawierania umów o włączanie wagonów prywatnych specjalnych do parku P. K. P. przy udziale Dep. VI (W 1);

22) sprawy cystern kolejowych (P. K. P. i prywatnych);

23) prowadzenie ilostanu parowozów, przydział parowozów do poszczególnych D. O. K. P. i delegacje parowozów, w por. z Dep. V (W 1) i z Dep. VI (W 1);

24) sprawy zapotrzebowywania parowozów dla potrzeb ruchu, ze wskazaniem ich typów; wnioski w sprawach nabywania parowozów; sprawy wynajmu parowozów, w por. z Dep. VI (W 1);

25) kontrola gospodarki parowozami znajdującemi się w ruchu (wykorzystanie, obciążenie w por. z Dep. VI (W 1), praca i t. p.);

26) statystyka ilostanu i pracy taboru oraz odnośne sprawozdania okresowe i roczne; wyprowadzanie spółczynników pracy taboru i kosztów eksploatacyjnych;

27) opracowywanie planów okresowych pracy taboru;

28) ogólne kierownictwo i nadzór nad Centralnem Biurem Obrachunków Wagonowych;

29) opracowywanie wniosków do umów, zawieranych z kolejami zagranicznemi, ze stanowiska służby wagonowej.

Wydział Kolei Wąskotorowych i Tramwajów (IV 4).

1) Kierownictwo ogólne i nadzór nad eksploatacją kolei wąskotorowych państwowych i prywatnych, pozostających w eksploatacji P. K. P. jakoteż ustalanie ogólnych norm o eksploatacji i zasad ruchu oraz innych przepisów i instrukcyj dla kolei wąskotorowych;

2) opracowywanie przepisów podstawowych o eksploatacji kolei prywatnych wąskotorowych i tramwajów, w por. z Dep. I (W 4);

3) sprawy wydzierżawiania materjałów nawierzchni, taboru i innych objektów, jak placów, składów, ramp i t. p.;

4) statystyka pracy i ogólnych wyników eksploatacji kolei wąskotorowych;

5) nadzór nad eksploatacją prywatnych kolei wąskotorowych oraz tramwajów;

6) zezwalanie, w por. z właściwemi Dep., na otwieranie ruchu na nowych linjach kolei wąskotorowych i na linjach tramwajowych;

7) kontrola wypadków i wydarzeń na kolejach wąskotorowych;

8) sprawy związków przedsiębiorstw komunikacyjnych i tramwajowych ze stanowiska kolei wąskotorowych i tramwajów oraz sprawy udziału w międzynarodowych zjazdach tych związków, w por. z Dep. II (W 1);

9) organizacja ruchu osobowego i towarowego oraz ustalanie rozkładów jazdy i planów przewozu na kolejach wąskotorowych;

10) badanie i ustalanie przepustowej i przewozowej zdolności linij;

11) ustalanie zasad gospodarki wagonowej oraz ogólnego zapotrzebowania wagonów; podział ich pomiędzy poszczególne koleje wąskotorowe;

12) sprawy budowy i technicznej eksploatacji bocznic kolejowych wąskotorowych; ustalanie odnośnych norm i wydawanie instrukcyj i przepisów; sprawy udzielania zezwoleń na budowę bocznic wąskotorowych;

13) sprawy utrzymania toru, budowli i urządzeń kolejowych;

14) ustalanie planu wymiany części składowych nawierzchni; ustalanie norm zapasów materjałów dla służby drogowej; ustalanie ogólnego zapotrzebowania materjałów nawierzchni i rozdział między D. O. K. P.; czuwanie nad utrzymaniem nawierzchni i podtorza, a także nad ekonomicznem prowadzeniem gospodarki w tej dziedzinie;

15) rejestracja długości szlaków oraz opracowywanie map kolei wąskotorowych;

16) sprawy organizacji służby trakcyjnej i warsztatowej oraz opracowywanie odnośnych przepisów;

17) ustalanie potrzebnej ilości parowozów; gospodarka parowozowa; podział parowozów według typów między koleje wąskotorowe; ustalanie norm siły pociągowej i wydajności pracy parowozów;

18) ustalanie zasad i norm racjonalnego zużycia paliwa, smarów i materjałów świetlnych, na tabor kolejowy oraz premij za oszczędne zużywanie tych materjałów;

19) prowadzenie ksiąg inwentarzowych taboru wąskotorowego;

20) sprawy budowy i przebudowy warsztatów, parowozowni, stacyj wodnych, składów węglowych i t. p.;

21) ustalanie zasad wykonywania napraw taboru; ustalanie ogólnego planu naprawy taboru i odnośna statystyka;

22) ustalanie zapotrzebowań warsztatowych co do narzędzi i obrabiarek, materjałów i części zapasowych oraz podział ich pomiędzy warsztaty;

23) badanie kosztów ogólnych poszczególnych warsztatów; badanie i kontrola wydajności warsztatów;

24) sprawy zapotrzebowania taboru;

25) rejestracja normaljów taboru, jego części oraz wszelkich urządzeń mechanicznych, trakcyjnych i warsztatowych.

§ 8.

Departament utrzymania i budowy kolei (V).

Wydział Nawierzchni (V 1).

1) Zwierzchni nadzór nad utrzymaniem torów oraz nad ekonomicznem prowadzeniem gospodarki w tej dziedzinie; opracowywanie odnośnych przepisów i instrukcyj;

2) projektowanie i ustalanie typów nawierzchni, (podkładów, szyn, złącz, zwrotnic i t. p.) oraz typów narzędzi służących do utrzymania torów (w por. z Dep. IV (W 4), odnośnie do kolei wąskotowych); zezwalanie na zupełne lub częściowe zmiany wzorów i typów, opracowywanie i zastosowywanie nowych zasad konstrukcyjnych w zakresie nawierzchni, jak również systemów jej utrzymania; badania naukowe nad zagadnieniami technicznemi w zakresie utrzymania torów;

3) statystyka stanu zużycia i uszkodzeń nawierzchni oraz ustalanie planu wymiany części składowych toru; ustalanie kosztów odpowiednich robót;

4) ustalanie ogólnego zapotrzebowania materjałów nawierzchni, jak również zasad gospodarki w tym zakresie; ustalanie warunków technicznych dostawy materjałów nawierzchni; czuwanie i kontrola nad zakupem przez D. O. K. P. materjałów podsypki i narzędzi drogowych;

5) kontrola nad magazynowaniem podkładów;

6) nadzór nad gospodarką materjałami nawierzchni; czuwanie nad należytym rozdziałem materjałów między D. O. K. P. i wydawanie w tym kierunku zarządzeń; czuwanie nad stanem i utrzymaniem narzędzi drogowych;

7) ustalanie, w por. z Dep. VI (W 4), zasad wydzierżawiania starych użytecznych materjałów nawierzchni;

8) sprawy pomocniczych zakładów wytwórczych dla potrzeb służby drogowej (warsztaty, kamieniołomy), naprawnie regeneracyjne i t. p.;

9) nadzór pod względem technicznym i gospodarczym nad nasycaniem materjałów drzewnych nawierzchni; kontrola nad działalnością zakładów impregnacyjnych; wnioski co do zmian w sposobach nasycania jak również co do jego organizacji; prowadzenie odnośnych badań naukowych;

10) ustalanie zasad urządzania i utrzymania pasów ochronnych przeciwpożarowych wzdłuż linij kolejowych, w por. z Dep. I (W 2);

11) sprawy dopuszczalnego nacisku kół i rozstawu osi taboru, oraz dopuszczalnej prędkości jazdy ze względu na stan nawierzchni;

12) podział linij kolejowych na kategorje;

13) badanie ważniejszych wypadków kolejowych z punktu widzenia służby drogowej;

14) sprawy akcji przeciwśnieżnej;

15) sprawy pogotowi drogowych;

16) sprawy ogrodzeń, żywopłotów, szkółek i dekoracji roślinnej obszaru kolejowego;

17) zasadnicze sprawy wydzierżawiania gruntów kolejowych pracownikom P. K. P.;

18) zwierzchni nadzór nad budową i utrzymaniem torów na kolejach prywatnych.

Wydział Budynków (V 2).

1) Zwierzchni nadzór nad wykonywaniem i utrzymaniem budowli nadtorowych, oraz krytyczna ocena dotyczących sprawozdań budżetowych;

2) opracowywanie przepisów, instrukcyj i warunków technicznych o projektowaniu i utrzymaniu budynków, w por. z Dep. VI (W 1), oraz z Dep. IV (W 4), odnośnie do kolei wąskotorowych;

3) projektowanie i ustalanie typów budynków (w por. z Dep. IV (W 4), odnośnie do kolei wąskotorowych); opinje o nowych systemach wznoszenia tych budowli, zezwalanie na częściowe zmiany wzorów i typów;

4) ustalanie warunków technicznych dostawy materjałów dla budowli nadziemnych i opinje co do używania do robót nowych materjałów;

5) projektowanie nowych budowli nadtorowych lub przebudowy istniejących w przypadkach wyjątkowych;

6) ustalanie programu budowy domów administracyjnych i mieszkalnych dla personelu P. K. P.;

7) rozpatrywanie i zatwierdzanie wniosków lub projektów wraz z kosztorysami, oraz umów co do wykonania budowli; rozpatrywanie projektów kosztorysów, umów co do wykonania instalacji centralnego ogrzewania, wodociągów domowych i kanalizacji;

8) prowadzenie statystyki dotyczącej budynków P. K. P.;

9) techniczny nadzór M. K. nad budynkami administracyjnemi (budowa, remont, konserwacja);

10) sprawy zabudowań wzdłuż linij kolejowych, w por. z Dep. I (W 2);

11) zwierzchni nadzór nad budową i utrzymaniem budowli nadtorowych na kolejach prywatnych;

12) rozpatrywanie lub opracowywanie, w por. z Dep. VIII, projektów i kosztorysów budynków i urządzeń dla lotnictwa cywilnego oraz umów o ich wykonaniu, przedstawianych przez Dep. VIII, z wyjątkiem urządzeń specjalnych; zwierzchni nadzór nad wspomnianemi robotami budowlanemi w portach lotniczych, w por. z Dep. VIII.

Wydział Mostów (V 3).

1) Zwierzchni nadzór nad utrzymaniem, budową, przebudową i odbudową mostów, przepustów, tuneli i podtorza na kolejach;

2) ustalanie, w por. z Dep. VII (W 2), zasad oraz opracowywanie przepisów, norm i warunków technicznych w zakresie utrzymania, projektowania, budowy i przebudowy mostów, przepustów, tuneli, murów oporowych i innych budowli sztucznych;

3) opracowywanie typowych projektów konstrukcyj mostowych, przyczółków i filarów, przepustów, tuneli, murów oporowych i innych budowli sztucznych na kolejach;

4) ocena i zatwierdzanie projektów i kosztorysów lub projektowanie mostów, przepustów, tuneli i innych budowli sztucznych na kolejach; opinjowanie i zatwierdzanie umów co do wykonania tych robót;

5) prowadzenie statystyki stanu konstrukcyj mostowych na kolejach i ustalanie ogólnego planu ich wzmacniania, przebudowy lub wymiany;

6) przeprowadzanie, w por. z Dep. VII (W 2), badań doświadczalnych i studjów naukowych nad mostami i materjałami budowlanemi stosowanemi w mostownictwie;

7) sprawy dotyczące używania do robót nowych materjałów i nowych systemów wykonania robót przy mostach i innych budowlach sztucznych, w por. z Dep. VII (W 2);

8) sprawy dotyczące zabezpieczenia mostów i podtorza na kolejach od powodzi i przepływu lodów;

9) sprawy pogotowi mostowych na kolejach;

10) sprawy mostów drogowo - kolejowych, w por. z Dep. VII (W 2);

11) sprawy zatwierdzania, w por. z Dep. VII (W 2), projektów wstępnych i ostatecznych większych oraz typowych mostów na drogach kołowych;

12) zwierzchni nadzór nad budową i utrzymaniem budowli sztucznych na kolejach prywatnych.

Wydział Zabezpieczenia Ruchu Pociągów (V 4).

1) Zwierzchni nadzór nad budową, przebudową, odbudową i utrzymaniem urządzeń teletechnicznych i zabezpieczenia ruchu pociągów;

2) opracowywanie przepisów, norm, instrukcyj i warunków technicznych co do projektowania, budowy i utrzymywania urządzeń, o których mowa w p. 1;

3) opracowywanie i ustalanie normalnych typów w zakresie sygnalizacji, blokady stacyjnej i linjowej, centralizacji zwrotnic i sygnałów, telegrafji i telefonji, zegarów kolejowych i innych urządzeń dla zabezpieczenia ruchu i urządzeń teletechnicznych, (w por. z Dep. IV (W 4), odnośnie do kolei wąskotorowych);

4) opracowywanie i ustalanie, w por. z Dep. VII (W 2), normalnych typów urządzeń zabezpieczających na przejazdach;

5) badanie projektów urządzeń do zabezpieczenia ruchu pociągów na poszczególnych stacjach i szlakach oraz czuwanie nad ich wykonaniem;

6) sprawy utrzymania i wymiany urządzeń do zabezpieczenia ruchu pociągów, oraz urządzeń teletechnicznych; opracowywanie odnośnych przepisów i instrukcyj;

7) sprawy statystyki obciążenia przewodów i sprawności działania urządzeń teletechnicznych i zabezpieczenia ruchu pociągów;

8) zwierzchni nadzór nad urządzeniami zabezpieczenia ruchu pociągów i teletechnicznemi na kolejach prywatnych;

9) sprawy pogotowi;

10) techniczny nadzór nad centralą telefoniczną M. K.

Wydział Inwestycyjny (V 5).

1) Opracowywanie ogólnego programu inwestycyjnego i kontrola nad jego wykonaniem, w por. z właściwemi Dep.;

2) ustalanie, w por. z właściwemi Dep., planu rozwoju sieci kolejowej P. K. P., zarówno co do budowy nowych linij, jak co do rozwoju istniejących;

3) sprawy budowy bocznic kolejowych normalnotorowych; opracowywanie odnośnych norm, instrukcyj i przepisów; udzielanie, w por. z Dep. I (W. 4), zezwoleń na budowę bocznic;

4) sprawy przejazdów w poziomie torów i dróg dojazdowych; opracowywanie odnośnych typów (z wyjątkiem urządzeń zabezpieczających na przejazdach), norm, przepisów i instrukcyj, w por. z Dep. VII (W 2);

5) prowadzenie ksiąg inwentarzowych majątku nieruchomego P. K. P., z wyjątkiem taboru i inwentarza użytkowego, według ilości i wartości, na zasadzie obowiązującego schematu;

6) sprawy wodociągów kolejowych, w szczególności opracowywanie zasad projektowania wodociągów kolejowych łącznie z siecią tłoczącą i rozprowadzającą oraz rozpatrywanie odpowiednich projektów, kosztorysów i umów o wykonaniu robót, w por. z Dep. VI (W 1);

7) sprawy znakowania szlaków i sporządzania profili podłużnych;

8) opracowywanie regulaminów zarządów (kierownictw) budowy oraz czuwanie nad ich stosowaniem;

9) sprawy budowy urządzeń stacyjnych;

10) ustalanie, w por. z Dep. IV (W 1) i z Dep. VI (W 1), typów stacyj;

11) ustalanie typów podtorza i jego umocowania; opracowywanie instrukcyj o budowie i utrzymaniu podtorza;

12) ustalanie, w por. z Dep. IV (W 1) i z Dep. VI (W 1), warunków technicznych dla studjów przedwstępnych nowych linij kolejowych i tramwajowych, warunków technicznych dla budowy nowych linji kolejowych i tramwajowych i przebudowy istniejących, wreszcie budowy i przebudowy węzłów kolejowych;

13) ustalanie, w por. z Dep. IV (W 1) i z Dep. VI (W 1), warunków koncesyi na budowę nowych linij kolejowych i tramwajowych pod względem technicznym;

14) opracowywanie przepisów podstawowych o budowie kolei prywatnych, w por. z Dep. I (W 4), z Dep. VI (W 1) i z Dep. VI (W 1);

15) ocena i zatwierdzanie projektów i kosztorysów budowy nowych linij kolejowych, tramwajowych i bocznic wąskotorowych, przebudowy istniejących, budowy drugich i trzecich torów, budowy i przebudowy stacyj i węzłów kolejowych, w por. z właściwemi Dep.;

16) ustalanie programów wykonania budowy oraz zapotrzebowania materjałów nawierzchni dla budowy nowych kolei, budowy drugich i trzecich torów, rozbudowy stacyj, oraz budowy i przebudowy węzłów kolejowych;

17) ocena i zatwierdzanie przetargów i umów na uskutecznianie robót związanych z budową nowych linij kolejowych, drugich i trzecich torów, stacyj i większych węzłów kolejowych, wykonywanych przez podległe M. K. urzędy, w przypadkach przekraczających ich kompetencję;

18) zezwalanie, w por. z Dep. I (W 4), na wykonywanie studjów i przedwstępnych robót technicznych, związanych z wykonaniem projektów oraz zezwalanie na budowę nowych prywatnych linii kolejowych i tramwajowych i przebudowę istniejących, na budowę drugich i trzecich torów, stacyj oraz węzłów kolejowych;

19) zwierzchni nadzór i prowadzenie wszelkich spraw związanych z wykonaniem studjów, budową nowych linii kolejowych i bocznic wąskotorowych państwowych i prywatnych, przebudową istniejących, budowa i przebudowa tramwajów, budową drugich i trzecich torów, stacyj oraz większych węzłów kolejowych;

20) zezwalanie, w por. z Dep. IV (W 1) i z Dep. VI (W 1), na otwieranie ruchu na nowych normalnotorowych linjach kolejowych użytku publicznego i prywatnego;

21) rejestracja firm budowlanych;

22) udzielanie opinij w sprawach nabywania i zbywania nieruchomości na kolejach;

23) ogólne kierownictwo i nadzór nad Biurem Projektów i Studjów P. K. P.;

24) uzgadnianie z Biurem Pomiarowem M. K. spraw pomiarów;

25) ogólne kierownictwo i nadzór nad wyodrębnionemi zarządami budowy kolei.

§ 9.

Departament Mechaniczny i Zasobów Kolejowych (VI).

Wydział Mechaniczno - Trakcyjny (VI 1).

1) Opracowywanie zasadniczych przepisów i instrukcyj dotyczących służby mechaniczno - trakcyjnej;

2) nadzór nad służbą mechaniczno - trakcyjną na P. K. O., oraz zwierzchni nadzór nad służbą mechaniczno-trakcyjną na kolejach prywatnych;

3) opinjowanie, ze stanowiska służby mechanicznej, projektów budowy, rozszerzenia i modernizacji parowozowni, stacyj wodnych, składów opału, urządzeń do nawęglania, obrotnic, wag stacyjnych innych urządzeń mechaniczno - trakcyjnych;

4) określanie zapotrzebowania wody dla potrzeb trakcyjnych, i punktów jej dostarczania; sprawy urządzeń maszynowych i pneumatycznych dla stacyj wodnych, w por. z Dep. V (W 5);

5) opracowywanie typów wszelkich urządzeń trakcyjnych; opracowywanie przepisów i instrukcyj o budowie i eksploatacji tych urządzeń w dziale służby mechanicznej.

6) doświadczalne badanie taboru kolejowego i jego poszczególnych urządzeń; ustalanie charakterystyki poszczególnych typów parowozów; określanie najpomyślniejszych warunków pracy parowozów;

7) ustalanie norm obciążenia i pracy parowozów;

8) sprawy ustalania czasu jazdy pociągów i innych elementów potrzebnych do ułożenia rozkładów jazdy;

9) prowadzenie ksiąg inwentarzowych taboru normalnotorowego i zestawów kołowych tego taboru; wykreślanie taboru z inwentarza;

10) sprawy sprzedaży taboru kolejowego;

11) sprawy ustalania znaków i napisów na taborze kolejowym oraz wyznaczanie odpowiednich numerów, w por. z Dep. IV (W 3);

12) ustalanie zasad oraz kontrola utrzymywania w porządku i użytkowania taboru kolejowego, smarowania, oświetlania, oczyszczania, dezynfekcji i ogrzewania;

13) ustalanie zasad utrzymywania i dozoru nad kotłami parowemi na P. K. P. i na kolejach prywatnych; rejestracja, wykreślanie z inwentarza i sprzedaż kotłów parowych;

14) ustalanie norm oraz kontrola zużycia smarów, czyściwa i materjałów świetlnych; zastosowanie ulepszeń wszelkiego rodzaju w celu zmniejszenia zużycia materjałów;

15) ustalanie zasad i norm racjonalnego zużycia paliwa przez parowozy, wagony oraz kotły wodociągowe; prowadzenie szczegółowej statystyki rozchodu paliwa na parowozach i w kotłach wodociągowych;

16) kontrola i odbiór techniczny węgla dostarczanego dla potrzeb P. K. P.; badanie paliwa w laboratorjach;

17) prowadzenie statystyki wypadków, dotyczących uszkodzeń taboru, jego części składowych i urządzeń mechanicznych;

18) ustalanie zasad organizacji przeciwpożarowej na kolejach i kontrola nad obroną przeciwpożarową, odnośnemi urządzeniami i wyszkoleniem drużyn pożarnych (odnośnie do kolei wąskotorowych w por. z Dep. IV (W 4);

19) sprawy pokoi noclegowych drużyn parowozowych;

20) sprawy trakcyjne dotyczące taboru kolei właścicieli prywatnych, przypisanego do P. K. P.;

21) sprawy pogotowi ratunkowych.

Wydział Warsztatowy (VI 2).

1) ustalanie ogólnych zasad gospodarki warsztatowej na P. K. P.;

2) sprawy zatwierdzania programów naprawy taboru;

3) sprawy zatwierdzania kosztów naprawy taboru;

4) kontrola nad naprawą i konserwacją taboru; (odnośnie do taboru kolei wąskotorowych w por. z Dep. IV (W 4);

5) ustalanie programu robót inwestycyjnych, dotyczących urządzeń mechanicznych i elektrycznych (silnych prądów);

6) opracowywanie zasadniczych przepisów i instrukcyj, dotyczących naprawy taboru, oraz użytkowania i konserwacji odnośnych urządzeń mechanicznych;

7) ustalanie gospodarki elektrycznej w dziale silnych prądów;

8) opinjowanie i sprawy zatwierdzania projektów w dziedzinie gospodarki oświetlenia i ogrzewania elektrycznego taboru kolejowego;

9) ustalanie normalnych typów maszyn i urządzeń maszynowych w zakresie silnych prądów oraz oświetlania i ogrzewania elektrycznego taboru;

10) kontrola i statystyka gospodarki warsztatowej i elektrycznej;

11) rozpatrywanie i opinjowanie projektów elektryfikacji kolei i trakcji elektrycznej;

12) sprawy elektryfikacji węzła warszawskiego;

13) ocena, ze stanowiska służby mechanicznej, projektów budowy, względnie rozbudowy warsztatów, urządzeń mechanicznych i urządzeń innych służb, oraz sprawy zatwierdzania większych instalacyj oraz urządzeń mechanicznych i elektrycznych w warsztatach;

14) ustalanie normalnych typów obrabiarek, maszyn, urządzeń warsztatowych i transportowych;

15) sprawy konkursów na wynalazki z dziedziny kolejnictwa, w por. z właściwemi Dep.

Wydział Budowy i Zakupu Taboru (VI 3).

1) Ustalanie typów taboru, w por. z Dep. IV (W 2 i 3) i z Dep. V (W 5); sprawy większej przebudowy wagonów, w por. z Dep. IV (W 2 i 3);

2) projektowanie taboru kolei normalno- i wąskotorowych dla P. K. P. i instytucyj państwowych;

3) opracowywanie szczegółowej konstrukcji taboru, samodzielnie i łącznie z wytwórniami, oraz opinjowanie rysunków wykonawczych, przedstawianych przez wytwórnie taboru;

4) badanie i sprawy zatwierdzania zmian, proponowanych w konstrukcji taboru oraz projektów jego przebudowy;

5) opinje pod względem technicznym o dopuszczalności taboru prywatnych właścicieli i obcych kolei do ruchu kolejowego na P. K. P.; ocena projektów taboru właścicieli prywatnych oraz sprawy zatwierdzania zasadniczych rysunków tego taboru;

6) normalizacja części składowych taboru i materjałów używanych do jego budowy;

7) kompletowanie albumów i rysunków wykonawczych istniejącego i nowobudowanego taboru kolejowego;

8) opracowywanie warunków technicznych na dostawę taboru i szczególnych urządzeń taboru oraz warunków technicznych na dostawę materjałów konstrukcyjnych, używanych do budowy taboru jak również materjałów ogólnego użytku, od których zależy bezpieczeństwo ruchu;

9) opracowywanie przepisów dotyczących budowy taboru kolejowego oraz wyrobu i zastosowania materjałów konstrukcyjnych;

10) opracowywanie instrukcyj technicznych i regulaminów dotyczących obchodzenia się z taborem nowych konstrukcyj, z jego urządzeniami szczególnemi i materjałami konstrukcyjnemi;

11) opracowywanie programu wprowadzenia hamulców zespolonych do pociągów towarowych; przeprowadzanie prób praktycznych w ruchu z różnemi systemami hamulców; wypracowywanie planu ujednostajnienia istniejących systemów hamulców zespolonych w taborze P. K. P.;

12) nadzór nad budową taboru w wytwórniach i odbiór zbudowanego taboru przez komisarzy rządowych;

13) nadzór nad wyrobem i odbiorem przez inspektorów odbiorczych w wytwórniach materjałów konstrukcyjnych, od których zależy bezpieczeństwo ruchu;

14) organizacja placówek odbiorczych przy wytwórniach taboru i materjałów konstrukcyjnych oraz nadzór nad czynnościami organów odbiorczych, t. j. komisarzy rządowych i inspektorów odbiorczych;

15) badanie i wypróbowanie nowych materjałów konstrukcyjnych oraz sposobu ich produkcji;

16) dozór nad organizacją laboratorjów mechanicznych dla badań wskazanych w p. 15 oraz kontrola czynności tych laboratorjów;

17) zakupno nowego taboru oraz zawieranie odnośnych umów; kontrola i przekazywanie do wypłaty rachunków na dostawę taboru; rejestracja wypłat;

18) prowadzenie wykazów statystycznych dotyczących nowego taboru;

19) opracowywanie materjałów dla Polskiego Komitetu Normalizacyjnego; udział w pracach tego komitetu i wykonywanie jego uchwał, w zastosowaniu do P. K. P.

§ 9.

Wydział Zasobów i Zakupów (VI 4).

1) Ustalanie, w por. z Dep. II (W 3), ogólnych zasad gospodarki zasobowej oraz opracowywanie odnośnych przepisów i instrukcyj;

2) ustalanie ogólnych zasad dokonywania zakupów materjałów i innych przedmiotów; ustalanie w por. z Dep. II (W 3), cen sprzedażnych materjałów;

3) opracowywanie ogólnych warunków dostawy dla P. K. P. materjałów i innych przedmiotów oraz warunków technicznych dla nich, z wyjątkiem tych materjałów i innych przedmiotów, dla których opracowywanie warunków technicznych wchodzi w zakres działania innych Wydziałów;

4) opracowywanie, w por. z Dep. II (W 3), mianownictwa materjałów i mianownictwa przedmiotów inwentarjalnych na P. K. P., ich normalizacja (ta ostatnia, z wyjątkiem, jak w p. 3);

5) wyznaczanie norm dla zapasów materjałów i innych przedmiotów, objętych rachunkiem kapitału zasobów, (w por. z Dep. V, co do zapasów materjałów drogowych);

6) zatwierdzanie ze stanowiska potrzeb gospodarki zasobowej, projektów budowy i przebudowy magazynów i składów;

7) ustalanie planu i podziału zakupów materjałów i innych przedmiotów, pomiędzy poszczególne D. O. K. P.;

8) zawieranie, w por. z właściwemi Dep., umów i wydawanie zamówień na dostawę materjałów i innych przedmiotów, zastrzeżonych Wydziałowi do zakupu;

9) sprawy sprzedaży zbędnych dla eksploatacji kolei materjałów, taboru i inwentarza, w por. z właściwemi Dep.;

10) sprawy sprzedaży złomu, nieużytecznych materjałów i inwentarza;

11) opracowywanie mianownictwa druków i ich normalizacja;

12) sprawy sprzedaży instytucjom państwowym i społecznym węgla i innych materjałów;

13) sprawy nakładu (druku) wszelkich przepisów i instrukcyj służbowych, wydawanych przez M. K.;

14) nadzór i kontrola nad gospodarką zasobową w urzędach P. K. P.

§ 10.

Departament dróg kołowych (VII).

Wydział Ruchu Drogowego (VII 1).

1) Opracowywanie, ze stanowiska technicznego, ustaw, rozporządzeń i instrukcyj o budowie i utrzymaniu dróg kołowych, o ruchu kołowym, o funduszu drogowym i koncesjonowanych przewozach na drogach kołowych oraz projektów umów międzynarodowych w tej dziedzinie;

2) sprawy ruchu kołowego, wynikające z przepisów drogowych i z umów międzynarodowych;

3) zwierzchni nadzór nad ruchem kołowym;

4) udzielanie, w por. z Dep. I (W 4) oraz z Dep. III i IV, koncesyj na zarobkowy przewóz pojazdami mechanicznemi na drogach kołowych, jakoteż załatwianie innych spraw, wynikających z odnośnej ustawy;

5) sprawy nadzoru nad ruchem autobusów oraz sprawy Komisji Przewozów Samochodowych;

6) sprawy kierowców samochodowych;

7) sprawy maszyn drogowych;

8) sprawy, związane z wykonywaniem ustawy o budowie i utrzymaniu dróg;

9) sprawy, związane z wykonywaniem ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym;

10) sprawy, dotyczące ogólnego nadzoru pod względem administracyjnym i technicznym nad gospodarką drogową związków komunalnych;

11) sprawy dróg fortecznych, granicznych i celnych;

12) sprawy obcych urządzeń na drogach publicznych;

13) sprawy szkód żywiołowych na drogach;

14) akcja przeciwśnieżna na drogach;

15) sprawy kamieniołomów i klinkierni;

16) sprawy budynków drogowych;

17) sprawy środków lokomocji kołowej urzędów państwowych i sprawy garażu zapasowego;

18) statystyka ruchu na drogach państwowych i samorządowych; przeprowadzanie badań i obliczeń rozwoju ruchu pojazdów mechanicznych i konnych tak osobowych jak i ciężarowych na wszystkich drogach z twardą nawierzchnią i na ważniejszych drogach gruntowych oraz opracowywanie wykresów i map ruchu na drogach;

19) statystyka wypadków, spowodowanych ruchem na drogach, przy współdziałaniu Głównego Urzędu Statystycznego;

20) statystyka gospodarki drogowej, obejmująca ewidencję dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych oraz wyniki gospodarki drogowej na drogach państwowych i samorządowych, w zakresie utrzymania i budowy dróg państwowych i samorządowych oraz mostów na nich, na podstawie rocznych sprawozdań urzędów podległych z gospodarki drogowej.

Wydział Budowy i Utrzymania Dróg Kołowych (VII 2).

1) Sprawy programów i kolejności rozbudowy sieci dróg o twardej nawierzchni oraz budowy i odbudowy mostów drogowych (załatwiane w por. z właściwemi władzami państwowemi względnie także z samorządowemi);

2) współudział z magistratami miast przy ustalaniu sieci arteryj drogowych na lokalnych i regjonalnych planach zabudowania terenów;

3) sprawy szczegółowych programów przebudowy jezdni dróg państwowych i ustalania sposobów wykonania robót;

4) opracowywanie przepisów technicznych, dotyczących projektowania i budowy dróg kołowych; opracowywanie, w por. z Dep. V (W 3), przepisów i instrukcyj technicznych, dotyczących projektowania, budowy i utrzymania mostów drogowych;

5) sprawy, dotyczące przeprowadzania studjów polowych i opracowywanie projektów technicznych budowy i przebudowy poszczególnych dróg państwowych i mostów drogowych, załatwiane, odnośnie do projektów mostów, w por. z Biurem Dróg Wodnych i Państwowym Instytutem Meteorologiczno-Hydrograficznym;

6) opracowywanie projektów budowy dróg o ważnem znaczeniu państwowem; opracowywanie, w por. z Dep. V (W 3), oraz z Biurem Dróg Wodnych i z Państwowym Instytutem Meteorologiczno-Hydrograficznym, projektów większych mostów drogowych; opracowywanie typowych mostów i przepustów dla dróg kołowych;

7) sprawy zatwierdzania projektów technicznych dróg państwowych i samorządowych o ważnem znaczeniu państwowem oraz projektów mniejszych mostów drogowych;

8) prowadzenie rejestracji wszystkich zatwierdzonych projektów technicznych dróg, zarówno państwowych jak i samorządowych, oraz projektów mostów ponad 10 m długości;

9) oddawanie w przedsiębiorstwo robót przy budowie i przebudowie dróg państwowych trwałych nawierzchni oraz mostów na tych drogach;

10) sprawy przetargów i umów na budowę i przebudowę dróg państwowych i mostów na tych drogach, z zakresu działania urzędów wojewódzkich;

11) sprawy, dotyczące przeprowadzania lustracji, inspekcji i kontroli robót przy budowie i przebudowie dróg i mostów;

12) sprawy budowy i przebudowy dróg samorządowych i mostów na nich, wynikające z tytułu nadzoru państwowego;

13) sprawy pożyczek na cele drogowe; zarząd drogowym funduszem pożyczkowym;

14) sprawy, związane z dochodzeniami wodnoprawnemi przy budowie i utrzymaniu mostów drogowych;

15) sprawy, związane z zakładaniem urządzeń obcych na mostach dróg państwowych;

16) odbiór w fabrykach większych konstrukcyj mostów na drogach państwowych;

17) udział w komisjach przy próbnych obciążeniach mostów drogowych i kolejowo-drogowych;

18) sprawy kolaudacji i budowy mostów na drogach państwowych;

19) prowadzenie księgi ewidencyjnej mostów ponad 10 m długości na drogach kołowych;

20) sprawy maszyn oraz narzędzi dla budowy dróg i mostów drogowych, jakoteż sprawy kolejek przenośnych, załatwiane, w razie potrzeby, w por. z Dep. IV (W 4);

21) sprawy instrumentów mierniczych dla drogowych studjów polowych, załatwiane w razie potrzeby, w por. z Biurem Pomiarowem; sprawy instrumentów używanych dla badania odkształceń w mostach drogowych przy ich próbnem obciążeniu, załatwiane, w razie potrzeby, w por. z Dep. V (W 3);

22) sprawy materjałów do budowy dróg i mostów oraz sprawy cen za te materjały, załatwiane, co się tyczy mostów, w por. z Dep. V (W 3);

23) sprawy studjów i doświadczeń nad stosowaniem współczesnych ulepszonych nawierzchni na drogach kołowych;

24) sprawy nowych systemów, używanych w budownictwie mostowem;

25) uzgadnianie z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i, w razie potrzeby, z Dep. I (W 3), spraw budowy dróg, mających znaczenie międzynarodowe oraz spraw budowy granicznych mostów drogowych;

26) współpraca z Drogowym Instytutem Badawczym przy Politechnice Warszawskiej w sprawach badania materjałów i nawierzchni drogowych, ich normalizacji i terminologji;

27) zbiór map Departamentu.

§ 11.

Departament Lotnictwa Cywilnego (VIII).

1) Ustalanie zasad polityki lotniczej krajowej i w stosunku do zagranicy, tudzież odnośna współpraca z właściwemi władzami krajowemi i zagranicznemi; opracowywanie programów szczegółowych ogólnego planu rozwoju lotnictwa cywilnego;

2) opracowywanie projektów ustaw i rozporządzeń oraz przepisów i instrukcyj wykonawczych w zakresie lotnictwa cywilnego, niewymienionych w innych punktach niniejszego paragrafu;

3) sprawy międzynarodowych konwencyj i umów lotniczych, w por. z Dep. I (W 3);

4) propaganda i reprezentacja lotnictwa w kraju i zagranicą: stosunki z lotniczemi stowarzyszeniami krajowemi i zagranicznemi;

5) popieranie lotnictwa sportowego i bezsilnikowego; sprawy szkolnictwa lotniczego cywilnego; subwencjonowanie tego szkolnictwa; nadzór nad lotnictwem sportowem;

6) sprawy, związane z badaniami lotniczo-lekarskiemi, egzaminami, rejestracją oraz z wydawaniem świadectw i dokumentów członkom załogi statków powietrznych;

7) normowanie stosunków i świadczeń lotnictwa cywilnego dla wojska; sprawy lotnictwa canitarnego;

8) prowadzenie statystyki lotniczej;

9) sprawy biletów na przeloty ulgowe i służbowe;

10) organizacja komunikacji powietrznej, sprawy linij lotniczych krajowych i międzynarodowych, ustalanie warunków eksploatacji tych linij, udzielanie koncesyj i subwencyj oraz zawieranie umów, dotyczących komunikacji lotniczej i innych sposobów zarobkowania zapomocą statków powietrznych;

11) zakładanie państwowych przedsiębiorstw żeglugi powietrznej; nadzór nad przedsiębiorstwami komunikacji powietrznej i nad innemi przedsiębiorstwami lotniczemi; sprawy lotnictwa pocztowego; opracowywanie przepisów lotniczych przewozowych, celnych i paszportowych; sprawy ubezpieczeń i odszkodowań za wypadki, jakoteż opracowywanie przepisów bezpieczeństwa i porządku w ruchu lotniczym;

12) przedstawianie Biuru Personalnemu, w por. z Dep. I. (W 4), wniosków o ustanawianie komisarzy rządowych i członków władz nadzorczych przy przedsiębiorstwach i stowarzyszeniach lotniczych;

13) sprawy organizacji przewozów mieszanych kolejowo-lotniczych oraz opracowywanie odnośnych przepisów, w por. z Dep. III (W 4);

14) nadzór nad cywilnemi statkami powietrznemi i silnikami do nich, jakoteż kontrola eksploatacji tych statków; badanie ich zdolności do lotu, ich rejestracja i wydawanie dla nich wymaganych świadectw i dokumentów;

15) badanie postępów nauki i techniki lotniczej, w szczególności w odniesieniu do materjału lotniczego dla lotnictwa komunikacyjnego; subsydjowanie studjów techniczno-lotniczych;

16) prowadzenie polityki przemysłu lotniczego; rozpisywanie konkursów i zawieranie umów na dostawę materjału lotniczego; sprawy techniczne, dotyczące wszelkiego rodzaju materjałów lotniczych;

17) opracowywanie i zatwierdzanie założeń lotnisk, portów lotniczych, hangarów, warsztatów, budynków, urządzeń i instalacyj lotniczych oraz wszelkich urządzeń pomocniczych komunikacji powietrznej; nadzór nad budowami pod względem zgodności z założeniami;

18) opracowywanie i zatwierdzanie założeń dla projektów oraz projektów specjalnych budowli i urządzeń lotniczych, elektryfikacja tras lotniczych i lotnisk; sprawy stacyj benzynowych, stacyj smarów, centralnego ogrzewania, hangarów i t. p., jakoteż sprawy tych wszystkich urządzeń, które przez zastosowanie w lotnictwie nabrały cech odrębności;

19) opracowywanie i zatwierdzanie założeń dla projektów oraz projektów dla instalacyj radjowych, jakoteż ich wykonanie;

20) uzgadnianie z Dep. V (W 2) projektów budynków w portach lotniczych, warsztatów, hangarów, urządzeń i instalacyj lotniczych, urządzeń pomocniczych komunikacji powietrznej, jakoteż umów o ich wykonaniu;

21) sprawy, dotyczące zakładania, rozbudowy i eksploatacji lotnisk;

22) rejestracja lotnisk krajowych i zagranicznych;

23) inspekcja lotnisk i urządzeń pomocniczych;

24) opracowywanie przepisów i warunków technicznych dla budowli specjalnych;

25) opracowywanie przepisów o oświetlaniu dróg powietrznych; sprawy sieci lotniczej radjoelektrycznej i oświetleniowej;

26) sprawy organizacji służby lotniczo-meteorologicznej, w por. z Państwowym Instytutem Meteorologiczno-Hydrograficznym;

27) aerofotogrametrja i kartografja lotnicza, w por. z Biurem Pomiarowem.

§ 12.

Biuro Personalne (P).

Wydział Osobowy (P 1).

1) Szczegółowe sprawy osobowe funkcjonarjuszów M. K. (z wyjątkiem spraw, zastrzeżonych Wydziałowi Uposażeń), po zasięgnięciu opinji właściwych Dep., o ile idzie o obsadę stanowisk urzędniczych;

2) szczegółowe sprawy osobowe funkcjonarjuszów urzędów lub instytucyj podległych Ministrowi Komunikacji (z wyjątkiem spraw, zastrzeżonych Wydziałowi Uposażeń), po zasięgnięciu opinji właściwych Dep., o ile idzie o obsadę stanowisk kierowniczych;

3) szczegółowe sprawy osobowe pracowników P. K. P. (z wyjątkiem spraw, zastrzeżonych Wydziałowi Uposażeń), po zasięgnięciu opinji właściwych Dep., o ile idzie o obsadę stanowisk kierowniczych;

4) rozpatrywanie odwołań i zażaleń personelu w sprawach, wchodzących w zakres działania Wydziału;

5) zasadnicze sprawy szkolenia (kursów przygotowawczych) personelu, w por. z właściwemi Dep.; czuwanie nad organizacją szkolenia;

6) szczegółowe sprawy kwalifikacyj służbowych;

7) zasadnicze sprawy egzaminów służbowych;

8) prowadzenie list starszeństwa pracowników P. K. P., mianowanych przez Ministra Komunikacji i kandydatów na stanowiska przezeń obsadzane;

9) sprawy odznaczeń i pochwał personelu;

10) szczegółowe sprawy przyjęć oficerów i podoficerów na praktykę;

11) rejestracja (prowadzenie wykazów stanu służby i t. p.) personelu, mianowanego przez Ministra Komunikacji i kandydatów na stanowiska przezeń obsadzane;

12) nadzór nad gospodarką osobową w urzędach, podległych Ministrowi Komunikacji, w zakresie działania Wydziału;

13) nadzór nad postępowaniem dyscyplinarnem w D. O. K. P.;

14) sprawy składu Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej przy M. K., oraz Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i Komisyj Dyscyplinarnych dla pracowników P. K. P.;

15) rozpatrywanie sporów o właściwość Komisyj Dyscyplinarnych przy D. O. K. P.;

16) sprawy nominacyj komisarzy rządowych przy prywatnych przedsiębiorstwach (spółkach) komunikacyjnych, na wniosek Dep. I (W 4), zgłoszony w por. z Dep. II (W 1);

17) sprawy zatwierdzania, w por. z właściwemi Dep., na stanowiska kierownicze na kolejach prywatnych i w tramwajach, osób przedstawianych przez zarządy tych kolei i tramwajów;

18) sprawy nominacyj wyboru członków władz nadzorczych kolei prywatnych i tramwajów z ramienia Ministra Komunikacji, na wniosek Dep. II (W 1), zgłoszony w por. z Dep. I (W 4);

19) sprawy wyznaczania przedstawicieli M. K. do wykonywania, w ramach specjalnych przepisów, nadzoru finansowego i technicznego nad działalnością kolei prywatnych i tramwajów, na wniosek właściwych Dep.;

20) sprawy ustanawiania komisarzy rządowych i członków władz nadzorczych przy przedsiębiorstwach i stowarzyszeniach lotniczych, na wniosek Dep. VIII, zgłoszony w por. z Dep. I (W 4).

Wydział Uposażeń (P 2).

1) Ogólne sprawy funkcjonarjuszów państwowych, podległych Ministrowi Komunikacji oraz pracowników P. K. P.; opracowywanie odnośnych przepisów;

2) sprawy ustalania, w por. z właściwemi Dep., kategoryj pracowników, rodzajów stanowisk i tytułów służbowych;

3) sprawy normowania, w por. z właściwemi Dep., etatów i systematyzacji stanowisk;

4) opracowywanie szczegółowych preliminarzy wydatków (dochodów) osobowych budżetu administracji M. K. i przedsiębiorstwa P. K. P.; zawiadywanie odnośnemi kredytami, w por. z Dep. II (W 1); zarządzanie wypłat z kredytów otwartych do dyspozycji Biura; krytyczna ocena i zestawianie sprawozdań o wykonaniu budżetu;

5) wydawanie szczegółowych zarządzeń w zakresie p. 4;

6) prowadzenie statystyki etatów i ilościowej rejestracji pracowników P. K. P., opartej na okresowych sprawozdaniach urzędów podległych Ministrowi Komunikacji;

7) sprawy normowania, w por. z właściwemi Dep., czasu pracy oraz godzin urzędowania;

8) opracowywanie przepisów o listach starszeństwa służbowego i o obsadzie stanowisk służbowych na P. K. P.;

9) sprawy uposażenia (wynagrodzenia); opracowywanie odnośnych przepisów;

10) sprawy należności ubocznych i odszkodowań (za podróże służbowe, delegacje, przesiedlenia, prowadzenie podwójnego gospodarstwa i t. p.) i specjalnych dodatków służbowych; opracowywanie odnośnych przepisów;

11) sprawy odpraw, niewynikające z przepisów emerytalnych;

12) sprawy pośmiertnego;

13) opinjowanie i uzgadnianie przepisów o premjach za oszczędność lub wydajność przy wykonywaniu służby;

14) regulowanie stosunku służbowego pracowników umownych;

15) zasadnicze sprawy kwalifikacyj służbowych;

16) ustalanie zasad rejestracji i statystyki osobowej;

17) zasadnicze sprawy przyjęć na służbę oficerów i podoficerów;

18) opracowywanie przepisów o korzystaniu funkcjonarjuszów M. K., pracowników P. K. P. i innego personelu, podległego M. K. (ich rodzin i służby domowej) z pozataryfowych ulg przejazdowych i przewozowych na kolejach;

19) opracowywanie przepisów o odzieży służbowej; nadzór nad wykonywaniem tych przepisów;

20) sprawy nagród pieniężnych, zapomóg, zaliczek na uposażenie, zasiłków na opłaty szkolne, wynagrodzeń akordowych i t. p.;

21) ustalanie norm zaopatrzenia personelu w węgiel deputatowy, w por. z Dep. II (W 3) i VI (W 4);

22) odwołania i zażalenia pracowników P.K.P. w sprawach, wchodzących w zakres działania Wydziału;

23) sprawy, związane z istnieniem zawodowych związków i sprawy interwencyj tych związków w sprawach osobowych;

24) sprawy, dotyczące stypendjów dla studentów;

25) nadzór nad gospodarką osobową w urzędach, podległych Ministrowi Komunikacji, z zakresu działania Wydziału.

Wydział Zaopatrzeń (P 3).

1) Sprawy emerytalne b. funkcjonarjuszów państwowych, podległych Ministrowi Komunikacji;

2) opracowywanie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnem oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników P. K. P. i ich rodzin;

3) opracowywanie szczegółowych preliminarzy wydatków (dochodów) emerytalnych; zawiadywanie odnośnemi kredytami, w por. z Dep. II (W 1); zarządzanie wypłat z kredytów otwartych do dyspozycji Biura; krytyczna ocena i zestawianie sprawozdań o wykonaniu budżetu;

4) sprawy ubezpieczeń społecznych na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci;

5) sprawy wyjednywania zaopatrzeń wyjątkowych;

6) zasadnicze sprawy zapomóg dla b. pracowników oraz wdów i sierot po nich; sprawy udzielania powyższym osobom zapomóg w przypadkach wyjątkowych;

7) ustalanie zasad rejestracji i statystyki emerytalnej; prowadzenie zastrzeżonej M. K. statystyki emerytalnej; czuwanie nad prowadzeniem rejestracji i statystyki emerytalnej w urzędach podległych M. K.;

8) nadzór nad Kasą Emerytalną dla robotników P. K. P. w b. dzielnicy pruskiej, pod względem personalnym oraz w zakresie jej działalności ubezpieczeniowej; ocena uchwał zarządu Kasy, z wyjątkiem uchwał, dotyczących gospodarki finansowej;

9) likwidacja pretensyj pracowników kolejowych z tytułu uczestnictwa w Kasach lub funduszach emerytalnych b. państw zaborczych;

10) odwołania i zażalenia w sprawach zaopatrzenia emerytalnego;

11) odwołania i zażalenia pracowników P.K.P. w sprawach odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki dla pracowników P. K. P.;

12) nadzór nad gospodarką osobową w urzędach, podległych Ministrowi Komunikacji, z zakresu działania Wydziału.

(2) Przy Biurze Personalnem są ustanowione:

1) Komisja Dyscyplinarna przy M. K.;

2) Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy M. K.;

3) Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla pracowników P. K. P. wraz z sekretarjatem.

§ 13.

Biuro Wojskowe (W).

Szczegółwy zakres działania Biura Wojskowego ustala specjalny regulamin.

§ 14.

Biuro Dróg Wodnych (Ż).

1) Opracowywanie, ze stanowiska technicznego, projektów ustaw, rozporządzeń i instrukcyj, w zakresie dróg wodnych i komunikacji wodnej;

2) sprawy regulacji rzek żeglownych; ocena dotyczących projektów, w por. z Państwowym Instytutem Meteorologiczno-Hydrograficznym; sprawy plantacyj wiklinowych i odsypisk na tych rzekach;

3) sprawy Wisły na terytorjum W. M. Gdańska oraz sprawy Rady Portu i Dróg Wodnych, w por. z Dep. I (W 3);

4) sprawy regulacji wód spławnych, ocena dotyczących projektów, uzyskiwanie w tym kierunku opinij i wyjaśnień hydrologicznych z Państwowego Instytutu Meteorologiczno-Hydrograficznego; sprawy plantacyj wiklinowych i odsypisk na wodach spławnych;

5) sprawy regulacji rzek górskich (karpackich), jakoteż sprawy plantacyj wiklinowych i odsypisk na tych rzekach;

6) sprawy zabudowania potoków górskich, jakoteż sprawy plantacyj wiklinowych i odsypisk na tych potokach;

7) sprawy regulacji Przemszy, (Czarnej Przemszy, Białej Przemszy), Brynicy i Górnej Noteci;

8) sprawy, dotyczące zawierania umów o wodach granicznych, w por. z Dep. I (W 3), oraz sprawy wykonywanie regulacji rzek granicznych;

9) sprawy zbiorników wodnych i zakładów o sile wodnej;

10) sprawy wałów w dolinie Kwidzyńskiej;

11) sprawy obwałowania rzek żeglownych;

12) uzgadnianie z Państwowym Instytutem Meteorologiczno-Hydrograficznym podstaw hydrologicznych badanych projektów regulacji rzek i potoków górskich, obwałowania rzek żeglownych oraz budowy zbiorników wodnych i zakładów o sile wodnej; sprawy plantacyj wiklinowych i zakładów o sile wodnej, wymienionych w pp. 5, 6, 7, 8, 9 i 11;

13) opracowywanie projektów wstępnych budowy sztucznych dróg wodnych żeglownych, prowadzenie związanych z tem pomiarów i studjów oraz uzgadnianie z Biurem Pomiarowem większych pomiarów, wykonywanych we własnym zarządzie, jakoteż uzyskiwanie co do projektów wyjaśnień i danych podstawowych hydrologicznych z Państwowego Instytutu Meteorologiczno-Hydrograficznego;

14) sprawy budowy i utrzymania sztucznych dróg wodnych żeglownych;

15) sprawy budowy portów rzecznych;

16) sprawy, dotyczące portów morskich pod względem technicznym;

17) sprawy budowy, kupna, naprawy, wynajmu i sprzedaży taboru rzecznego; sprawy warsztatów taborowych; statystyka i normalizacja taboru;

18) sprawy nadzoru nad kotłami parowemi na statkach państwowych;

19) sprawy urządzeń mechanicznych brzegowych i portowych;

20) opinje i wnioski w sprawach budowy mostów i sprawy przeszkód na drogach wodnych, żeglownych i spławnych;

21) sprawy utrzymania i oświetlania szlaków żeglownych;

22) sprawy inspekcji żeglugi i spławu;

23) sprawy opłat żeglugowych oraz opłat za pobór materjałów z łożysk wód;

24) sprawy paszportów żeglarskich;

25) sprawy przedsiębiorstw żeglugowych;

26) sprawy małej żeglugi granicznej, w por. z Dep. I (W 3);

27) sprawy Biura Projektu Meljoracji Polesia, w por., w sprawach hydrologicznych, z Państwowym Instytutem Meteorologiczno - Hydrograficznym, a w sprawach większych pomiarów z Biurem Pomiarowem;

28) prowadzenie rejestracji wszystkich zatwierdzonych projektów technicznych budowli i urządzeń wodnych na drogach wodnych żeglownych;

29) opinje i wnioski w sprawach dotyczących regulacji wód żeglownych i spławnych oraz przebudowy sztucznych dróg wodnych, o ile regulacja ta, lub przebudowa stałaby w związku z pracami Biura Projektu Meljoracji Polesia;

30) sprawy współdziałania Biura Projektu Meljoracji Polesia z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 15.

Biuro Sanitarno - kolejowe (S).

1) opracowywanie projektów ustaw, rozporządzeń i instrukcyj z zakresu służby sanitarnej;

2) opracowywanie, w por. z właściwemi Dep., przepisów, dotyczących warunków fizycznych i psychicznych, wymaganych od pracowników P. K. P.; czuwanie nad sprawnością fizyczną i psychiczną personelu P. K. P.;

3) ustalanie, w por. z właściwemi Dep., metod badań psychotechnicznych i nadzór nad temi badaniami;

4) pomoc lekarska dla funkcjonarjuszów M. K. oraz nadzór nad wykonywaniem opieki lekarskiej dla pracowników P. K. P. i ich rodzin jakoteż dla emerytów kolejowych;

5) nadzór nad kolejowemi zakładami leczniczemi (szpitalami, sanatorjami, aptekami i t. p.);

6) nadzór nad warunkami pracy personelu P. K. P. (higjeną pracy, lokalami wypoczynkowemi i t. p.);

7) sprawy higjeny zapobiegawczej (walka z gruźlicą, alkoholizmem i t. p.);

8) zasadnicze sprawy związane z ubezpieczeniem pracowników P. K. P. w Kasach Chorych;

9) sprawy instytucyj, mających za zadanie opiekę nad zdrowiem pracowników i ich rodzin (kolonje letnie, domy zdrowia, domy wypoczynkowe i t. p.);

10) nadzór nad stanem sanitarnym terenu kolejowego, budynków i taboru;

11) nadzór nad dezynfekcją wagonów, budynków i mieszkań w obrębie obszaru kolejowego;

12) współudział z władzami administracji ogólnej w zapobieganiu chorobom zakaźnym oraz w walce z epidemjami;

13) opinje, ze stanowiska sanitarnego, o projektach budynków kolejowych (dworce, warsztaty, szpitale, domy mieszkalne i t. p.) oraz wagonów osobowych;

14) udzielanie opinij we wszelkich sprawach, mających związek z zagadnieniami sanitarnemi i higjeny;

15) nadzór nad wykonywaniem przepisów o sanitarnem pogotowiu ratunkowem;

16) prowadzenie ogólnej statystyki sanitarnej;

17) zasadnicze sprawy sanitarne w dziale lotnictwa cywilnego.

§ 16.

Biuro pomiarowe (Pm.).

Szczegółowy zakres działania Biura Pomiarowego ustala specjalny regulamin.

§ 17.

Stosunek do Głównej Inspekcji Komunikacji (G I K).

Osobne przepisy określą, które Departamenty i w jakim zakresie załatwiają sprawy personalne, ogólno - administracyjne, gospodarcze i rachunkowe Głównej Inspekcji Komunikacji.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa. Nr. 64200. 11.IV.33. 9.000.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Dziennika (Warszawa, ul. Chałubińskiego Nr. 4, pokój Nr. 123, II p. telefon Nr. 8-26-28. Prenumerata wynosi rocznie 8 zł, kwartalnie 2 zł. Cena każdego numeru 50 gr. Prenumeratę można uiszczać do P. K. O. za pośrednictwem konta czekowego Administracji Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 30658. Na odwrotnej stronie czeku nadawczego P. K. O. należy wskazać cel wpłaty.

Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego M. K. lub w składnicach Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Nr. 7. Warszawa, dnia 1 września 1933 r. Rok XV

TREŚĆ:

SPRAWY RUCHOWO-KOLEJOWE.

Praca Polskich Kolei Państwowych w II kwartale 1933 r. według danych przedwstępnych.

Przewóz podróżnych w II kwartale r. b. (91 dzień) wyniósł ogółem 25.452.132 podróżnych i w porównaniu z II kwartałem r. ub. (29.464.076 podróżnych) zmniejszył się o 13,6%.

Celem wzmożenia ruchu pasażerskiego uruchomiono pociągi wycieczkowe t. zw. „popularne" oraz wycieczkowe krajoznawcze i okolicznościowe.

Takich pociągów, uruchomionych przez wszystkie D. O. K. P., było w kwietniu 17 i przewieziono w nich 7.792 podróżnych, w maju — 48 i przewieziono w nich 37.518 podróżnych, a w czerwcu 86, które przewiozły 65.906 podróżnych.

Regularność biegu pociągów pasażerskich dalekobieżnych w okresie sprawozdawczym wahała się się od 86 do 97%.

Towarów przewieziono w II kwartale r. b. przy 72 dniach robotniczych 9.950.390 tonn (oprócz kolejowych gospodarczych), w porównaniu z II kwartałem r. ub. (73 dni robocze — 10.822.230 tonn), mniej o 8,1%.

Naładowano w II kwartale r. b. na stacjach linij normalnotorowych P. K. P. i Wolnego Miasta Gdańska 754.434 wagony 15-totonnowe, a przyjęto od kolei zagranicznych 77.787 wagonów z ładunkami, adresowanemi do Polski oraz przechodzącemi przez Polskę tranzytem, czyli razem przewieziono 832.221 wag. ładownych (włącznie z przesyłkami gospodarczemi). W porównaniu z II kwartałem r. ub. (870.933 wagony) przewieziono w II kwartale r. b. mniej o 4,4%.

Ładowanie najważniejszych ładunków masowych przedstawia się jak następuje: (w wagonach 15-tonnowych).

Wykonano	1933 r. II kwartał 72 dni roboczych	1932 r. II kwartał 73 dni roboczych	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — w % % w stosunku do II kwartału 1932 r.
A. Naładowano*)			
Węgla	279.489	329.539	— 15,2
Drzewa	70.634	60.685	+ 16,4
Nawozów sztucznych	5.189	7.501	— 30,8
Materjałów budowlanych (opr. drzewnych)	22.448	17.035	+ 31,8
Rolniczych i aprowizacji	65.751	72.131	— 8,8
Pozostałych ładunków	310.923	300.729	+ 3,4
Razem	754.434	787.620	— 4,2
B. Przyjęto ładownych wagonów od kolei zagranicznych do Polski	14.974	14.464	+ 3,5
tranzytem przez Polskę	62.813	68.849	— 8,8
C. Ogółem przewieziono wagonów ładownych	832.221	870.933	— 4,4

*) łącznie z naładowaniem w obrębie Wolnego Miasta Gdańska.

Najpoważniejszemu zmniejszeniu uległ naładunek węgla: spadek wynosi 50.000 wagonów — 15,2%. Naładunek nawozów sztucznych oraz płodów rolnych i aprowizacji zmniejszyły się również: pierwszych o przeszło 2.300 wagonów (—30,8%), drugich prawie o 6.400 wagonów (—8,8%). Natomiast wzrósł naładunek drzewa prawie o 10.000 wagonów (+16,4%), materjałów budowlanych prawie o 5½ tysiąca wagonów (+31,8%) oraz innych, szczegółowo niewymienionych, ładunków z górą o 10.000 wagonów (+3,4%). Zwiększyło się również nieco, bo o 500 wagonów — 3,5%, przybycie ładunków do Polski, natomiast tranzyt zmniejszył się o 6.000 wagonów (—8,8%).

Rozmiary ładowania węgla, podzielone według zagłębi węglowych, przedstawiają się w II kwartale r. b. jak następuje:

Naładowano wagonów 15-to tonnowych.

Zagłębia	1933 r. II kwartał 72 dni roboczych	1932 r. II kwartał 73 dni roboczych	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — w % % w stosunku do II kwartału 1932 r.
Górnośląskie	202.665	244.173	— 17,0
Dąbrowskie	58.367	63.944	— 8,7
Krakowskie	18.457	21.422	— 13,8
Razem	279.489	329.539	— 15,2
Z tego naładowano na wywóz zagranicę.			
a) **przez**			
Gdańsk, Gdynię i porty rzeczne	108.764	120.833	— 10,0
przez Niemcy	1.756	4.944	— 64,5
b) **do**			
Węgier, Czechosłowacji, Austrji, Włoch	12.092	30.859	— 60,8
Rumunji	396	756	— 47,6
Rosji i Łotwy	30	482	— 93,8
Razem	123.038	157.874	— 22,1

Ogółem naładowano węgla w II kwartale r. b., jak to było wspomniane wyżej, o 50.050 wagonów mniej niż w II kwartale r. ub. w tem na wywóz zagranicę mniej o 34.836 wagonów (—22,1%). Głównie, bo prawie o 19.000 wagonów (—60,8%) zmniejszył się wywóz węgla do Węgier, Austrji, Czechosłowacji i Włoch, a następnie, przeszło o 12.000 wagonów (—10%) drogą morską przez Gdynię i Gdańsk, wreszcie, zgórą o 3.000 wagonów (—64,5%) drogą przez Niemcy.

Norma ładowania węgla wynosiła w II kwartale r. b. 6.000 wagonów 15-to tonnowych w dniu roboczym dla wszystkich trzech zagłębi razem, ładowano zaś przeciętnie 3.882 wagony w dniu roboczym, czyli mniej od normy o 35,3%.

W poszczególnych zagłębiach ładowano jak następuje:

W zagłębiu Górnośląskiem przy normie 4.394 wagonów dziennie ładowano 2.815 wagonów dziennie, czyli mniej od normy o 35,9%.

W zagłębiu Dąbrowskiem przy normie 1.228 wagonów dziennie ładowano 811 wagonów dziennie, czyli mniej od normy o 34%.

W zagłębiu Krakowskiem przy normie 378 wagonów dziennie ładowano 256 wagonów dziennie, czyli mniej od normy o 32,3%.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku i Gdyni, przedstawia się w II kwartale 1933 r. jak następuje:

Porty	1933 r. II kwartał 72 dni roboczych	1932 r. II kwartał 73 dni roboczych	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — w % % w stosunku do II kwartału 1932 r.
a) w wagonach 15-tonnowych			
Gdańsk	40.835	51.750	— 21,1
Gdynia	66.845	68.383	— 2,2
Razem	107.680	120.133	— 10,4
b) w tonnach			
Gdańsk	612.526	776.245	— 21,1
Gdynia	1.002.680	1.025.757	— 2,2
Razem	1.615.206	1.802.002	— 10,4

Z powyższego zestawienia widać, że wywóz węgla przez porty zmniejszył się w II kwartale r. b. w porównaniu z II kwartałem r. ub. o 186.796 tonn (—10,4%) głównie przez Gdańsk.

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawia się w II kwartale 1933 r. jak następuje:

Ogólna praca Gdańska w tonnach.

Rodzaj ładunków	1933 r. II kwartał 72 dni roboczych	1932 r. II kwartał 73 dni roboczych	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — w % % w stosunku do II kwartału 1932 r.
Wywóz			
Węgiel	612.526	776.245	— 21,1
Zboże	47.825	18.018	+ 165,4
Cukier	300	1.031	— 70,9
Drzewo	250.629	203.914	+ 23,0
Cement	—	2.660	—
Żelazo	4.619	1.720	+ 168,5
Produkty naftowe	14.349	16.173	— 11,3
Inne ładunki	38.453	37.328	+ 3,0
Razem	968.701	1.057.089	— 8,4
Wwóz			
Ruda żelazna	24.899	35.116	— 29,1
Złom	2.150	890	+ 141,0
Żelazo	98	125	— 21,6
Ryż	564	—	—
Nawozy sztuczne	8.791	3.236	+ 171,6
Inne ładunki	22.176	23.292	— 4,8
Razem	58.678	62.659	— 6,4

Ogólna praca Gdyni w tonnach.

Rodzaj ładunków	1933 r. II kwartał 72 dni roboczych	1932 r. II kwartał 73 dni roboczych	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — w % % w stosunku do II kwartału 1932 r.
W y w ó z			
Węgiel	1.002.680	1.025.757	— 2,2
Cukier	16.385	249	+ 6480,0
Drzewo	64.813	16.864	+ 284,3
Inne ładunki	58.842	48.603	+ 21,1
R a z e m	1.142.720	1.091.473	+ 4,7
W w ó z			
Ruda	14.360	—	—
Złom	90.741	18.940	+ 279,1
Ryż	10.305	10.275	+ 0,3
Nawozy sztuczne	4.799	4.735	+ 1,3
Inne ładunki	63.949	29.530	+ 116,5
R a z e m	184.154	63.480	+ 190,1

Ogółem wywóz przez porty zmniejszył się w okresie sprawozdawczym o 37.141 tonn (—1,8%), przywóz zaś zwiększył się o 116.693 tonny (+92,5%).

Zmniejszył się głównie wywóz węgla, produktów naftowych i cementu, a zwiększył wywóz zboża, cukru i, głównie, drzewa.

W przywozie zwiększenie dotyczy złomu, nawozów sztucznych oraz innych ładunków, szczegółowo niewymienionych.

Ogólny wywóz z Polski i przywóz do Polski koleją przez granicę lądową i przez obydwa porty Gdańsk i Gdynię przedstawia się w okresie sprawozdawczym jak następuje:

(liczbą wagonów)

Rodzaj ładunków	1933 r. II kwartał 72 dni roboczych	1932 r. II kwartał 73 dni roboczych	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — w % % w stosunku do II kwartału 1932 r.
W y w ó z			
Zboże	4.993	2.248	+ 122,1
Mąka	175	221	— 20,8
Węgiel	124.092	136.309	— 9,0
Drzewo	31.301	19.840	+ 57,8
Bawełna	345	165	+ 109,0
Materjały budowlane	1.195	1.518	— 21,3
Produkcja przemysłowa	13.100	8.672	+ 51,1
Cukier	1.270	184	+ 590,0
Pozostała aprowizacja	5.286	9.602	— 44,9
Inne ładunki	8.993	8.188	+ 9,8
R a z e m	190.750	186.947	+ 2,0
W w ó z			
Zboże	13	53	— 75,4
Mąka	34	8	+ 325,0
Węgiel	383	269	+ 42,0
Drzewo	15	58	— 74,1
Bawełna	2.289	1.566	+ 46,2
Materjały budowlane	1.201	464	+ 158,8
Produkcja przemysłowa	6.328	4.825	+ 31,1
Ruda żelazna	1.521	1.713	— 11,2
Pozostała aprowizacja	3.338	3.301	+ 1,1
Inne ładunki	14.021	8.406	+ 66,8
R a z e m	29.143	20.663	+ 41,0

Z powyższego zestawienia widać, że ogółem z Polski zwiększył się w okresie sprawozdawczym o 3.803 wagony (+2%), przywóz zaś o 8.480 wagonów (+41%).

Tabor parowozowy i wagonowy w dniu 1 czerwca 1933 r. wynosił:

Parowozów 5.424, w porównaniu z czerwcem r. ub. (5.395) więcej o 0,54%.

W naprawie było parowozów 12,62%, więcej niż w r. ub. (11,15) o 1,47%.

Wagonów osobowych 12.153, więcej niż w czerwcu r. ub. (12.138) o 0,12%.

W naprawie było wagonów osobowych 8,63%, mniej niż w r. ub. (10,21%) o 1,58%.

Wagonów towarowych 155.874, mniej niż w r. ub. (157.998) o 1,34%.

W naprawie było wagonów towarowych 3,54%, więcej niż w r. ub. (2,83%) o 0,71%.

Nowego taboru normalnotorowego fabryki dostarczyły w II kwartale r. b. ilości następujące:

parowozów	osobowych	10
„	towarowych	8
wagonów	osobowych	11
„	towarowych	385

Na 1 lipca r. b. liczba wagonów towarowych, odstawionych do rezerwy z powodu zmniejszenia się ruchu, wynosiła:

krytych	26.773
węglarek	37.813
platform	10.448
innych	636
razem	75.670

razem 75.670 wagonów (na 1 kwietnia 1933 r. było w rezerwie 81.690 wagonów).

Przebieg pociągów w II kwartale r. b. wynosił:

w ruchu osobowym	15.849.458	poc. klm.
„ towarowym	7.199.082	„ „
razem	23.048.540	„ „

W porównaniu z II kwartałem r. ub. (23.360.496 poc. km.) ogólny przebieg w okresie sprawozdawczym zmniejszył się o 1,3%, przyczem przebieg pociągów ruchu osobowego zwiększył się o 3%, a przebieg pociągów ruchu towarowego zmniejszył się o 9,7%.

W okresie sprawozdawczym zawarte zostały przez Ministerstwo Komunikacji następujące ważniejsze umowy z Zarządami Kolei zagranicznych:

I. Dnia 12 maja 1933 r. zawarty został układ w sprawie obrachunku wagonów osobowych i bagażowych w ruchu między Polską i Niemcami. Układ ten zmienia układ z dnia 4. września 1924 r., o ile chodzi o pociągi uprzywilejowane, kursujące na podstawie Konwencji Paryskiej z dnia 21 kwietnia 1921 r. między Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec. Zmiana nastąpiła w formie Protokółu i polega na tem, że osio-kilometry, wykonane na linjach tranzytowych w pociągach, o jakich wyżej mowa, będą podawane do wyrównania do Urzędu Wyrównawczego w Bernie przez P. K. P. i Niemieckie Towarzystwo Kolei Rzeszy tylko w wysokości 75% osiokilometrów, faktycznie wykonanych.

II. W dniu 27 maja 1933 r. Ministerstwo Komunikacji zawarło z Głównym Zarządem Kolei Niemieckich nową umowę wyrównawczą, w myśl której wszelkie rozrachunki między kolejami polskiemi i niemieckiemi wyrównywane będą w złotych, podczas gdy wedle dotychczasowej umowy w roku 1926 były one wyrównywane w dolarach amerykańskich. Uregulowanie tej sprawy w powyższy sposób uchroniło P. K. P. od strat z powodu spadku dolara.

III. Z tego samego powodu Ministerstwo Komunikacji, w porozumieniu z obecnemi Zarządami kolejowemi, wprowadziło do szeregu taryf międzynarodowych, opartych na dolarze, system bezwalutowy polegający na tem, że stawki taryfowe wyrażone są w tak zwanych jednostkach taryfowych, których wartość w stosunku do walut zainteresowanych państw oznaczona jest przez pewien mnożnik. System ten, oprócz doraźnej ochrony zainteresowanych Zarządów kolejowych przed stratami spowodu wahań walutowych oraz oprócz ułatwienia wzajemnych rozrachunków usunie również trudności napotykane dotychczas przy budowie taryf związkowych, obejmujących państwa o różnych walutach i wpłynie korzystnie na rozwój komunikacji portowych i tranzytowych.

Działalność Ministerstwa Komunikacji w dziedzinie taryfowej przedstawia się jak następuje:

Z dn. 1 kwietnia r. b. obniżono znacznie (do 30%) opłaty za przesyłki drobnicowe, przyczem zamiast dotychczasowej jednej klasy drobnicowej wprowadzono trzy klasy dla przesyłek drobnych, aby w ten sposób umożliwić tańszy przewóz dla tańszych towarów. W związku z obniżeniem opłat za przesyłki drobnicowe, obniżono opłaty wyższych klas wagonowych na odległościach do 400 km.

Z dn. 1 maja, celem ściągnięcia na kolej towarów w pewnych relacjach przyznano do 25% ulgi dla towarów zaklasyfikowanych do wyższych klas taryfowych. Z dn. 15 maja r. b. obniżono z kl. 6 do 12 przewoźne za odpadki przy wyrobie bekonów; opłaty przewozowe za jaja ptactwa domowego wywożonego przez porty oraz przez punkt graniczny pod Zebrzydowicami obniżono o 25%.

Z dn. 20 maja obniżono o 5% opłaty przewozowe dla przesyłek drzewa tartego, nadawanych z okręgu Dyrekcji O. K. P. Wilno; zniżono o 10% opłaty za przewóz nawozów azotowych.

Wpływy Polskich Kolei Państwowych w okresie sprawozdawczym wynosiły:

	II kwartał r. 1933	II kwartał r. 1932	w II kwartale 1933 r. więcej + mniej — niż w II kwartale 1932 r.
	złotych		
a) z przewozu podróżnych	52.263.374	59.804.090	— 22,6%
b) „ bagażu i przesyłek ekspresowych .	2.502.937	3.001.665	— 16,6%
c) „ towarów	128.549.135	150.430.280	— 14,5%
d) uboczne	2.304.182	2.768.350	— 16,8%
Razem . . .	185.619.628	216.004.385	— 14,1%

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr. 65867. 6.IX.33. 8 000.